

Tampereen sisäiset:

533 000 matkaa/vrk

37 8 12 42 1 (%)

muiden kuntien sisäiset:

252 000 matkaa/vrk

28 10 2 57 2 (%)

seudun

kuntien väliset:

161 000 matkaa/vrk

3 8 87 2 (%)

matkat seudun

ulkopuolelle:

56 000 matkaa/vrk

15 82 2 (%)

ASUKKAIDEN KOTIMAANMATKAT

Henkilöliikennetutkimus 2016: Tampereen seutu

Tampereen seudulla kestävien liikkumismuotojen kulkutapaosuuksia on 43 prosenttia. Kestävällä kulkutavalla tarkoitetaan jalankulkua, pyöräilyä ja joukkoliikennettä. Keskimäärin seudun asukkaat tekivät vuorokaudessa 3,1 matkaa ja niiden keskipituus oli 13 kilometriä.

Keskimääräinen matkaluku on varsin tasainen eri puolilla Suomea. Sen sijaan kulkutapaosuudet ja matkojen keskipitudoit vaihtelevat seudun maankäytöstä ja liikenneyrjästelmästä riippuen.

Pääosa seudun asukkaiden matkoista on vapaaajan matkoja. Työhön, koulunkäyntiin tai opiskeluun liittyvä on 24 prosenttia. Matkoja, joilla joutakita toista henkilöä saatettiin, haettiin tai vietettiin, oli noin kymmenys kaikista matkoista.

Tulokset perustuvat vuonna 2016 toteutettuun Valtakunnalliseen henkilöliikennetutkimukseen, johon Tampereen seutu osallistui lisätöksellä. Kaikkaan 4 183 seudun asukasta vastasi tutkimukseen. Koko tutkimusaineisto kattaa yli 30 000 suomalaisen matkan. Tässä julkaisussa tarkastellaan Tampereen seudun asukkaiden kotimaanmatkoja vuoden keskimääräisenä päivänä, ellei toisin ole mainittu.

KESTÄVÄT LIKKUMISMUODOT

43 %

kulkutapaosuuksia

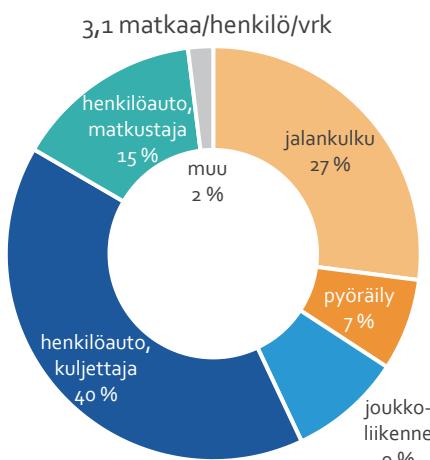
15.3.2018

WSP FINLAND OY

SISÄLTÖ

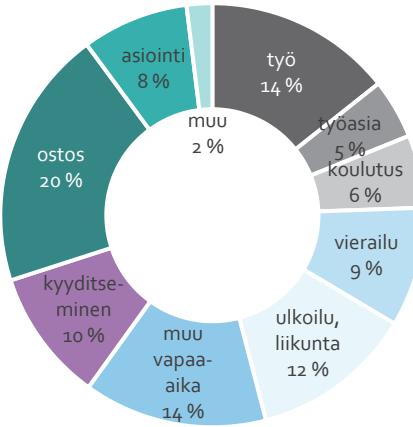
Seudun väestö	2
Kulkutapojen käyttö	3
Jalankulkua ja pyöräily	5
Joukkoliikenne	7
Henkilöautoilu	9
Liikkuminen ja auton omistus	11
Liikkuminen ja maankäyttö	12
Liikkuminen kunnittain	13
Asuminen ja liikkuminen	15
Eri väestöryhmien liikkuminen	16
Matkan tarkoitus	17
Luotettavuus	19
Muunnoskertoimet	19
Vertailu muihin seutuihin ja valtakunnalliseen tutkimukseen	20

Kulkutapojen käyttö

Matkan tarkoitus

3,1 matkaa/henkilö/vrk

LISÄTIETOJA

Tutkimuksen määritelmistä ja toteutuksesta löydetään lisätietoja verkkosoiteesta www.hlt.fi. Samassa osoitteessa on myös kaavioissa esiintyviä lukuarvoja taulukoina.

LISÄTIETOJA:

Liikenteen asiakaspalvelu
sähköposti: [liikenteen.asiakaspalvelu\[a\]elykeskus.fi](mailto:liikenteen.asiakaspalvelu[a]elykeskus.fi)
puh. 0295 020 600

PÄIVITYS 15.3.2018

Jalankulun ja pyöräilyn pituusjakaumat on päivitetty sivulla 5.

Seudun väestö

Väestö alueittain

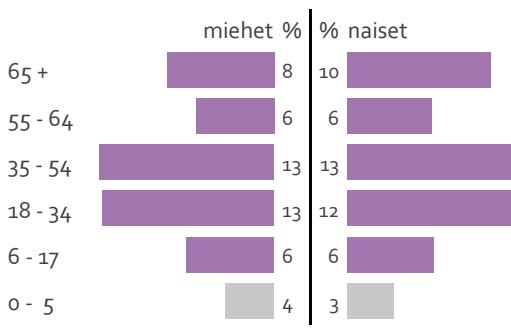
Tampereen seudulla asui vuonna 2016 noin 379 000 henkilöä. Näistä tutkimuksen piiriin kuuluvia kuusi vuotta täyttäneitä oli noin 353 000.

Väestömäärit Tampereen seudulla 2016.
Väestötietojen lähteestä Tilastokeskus, vuoden 2016 keskiväestö.

alue	väestö	perus-joukko
Kangasala	30 899	28 574
Lempäälä	22 641	20 539
Nokia	33 186	30 713
Orivesi	9 360	8 828
Pirkkala	19 038	17 409
Tampere	226 696	212 978
Vesilahti	4 476	4 142
Ylöjärvi	32 769	29 884
yhteensä	379 063	353 065

Aineistolaajennuksen perusjoukko ja 0 - 5 -vuotiaat.

osuuus asukkaista, yhteenä 100%

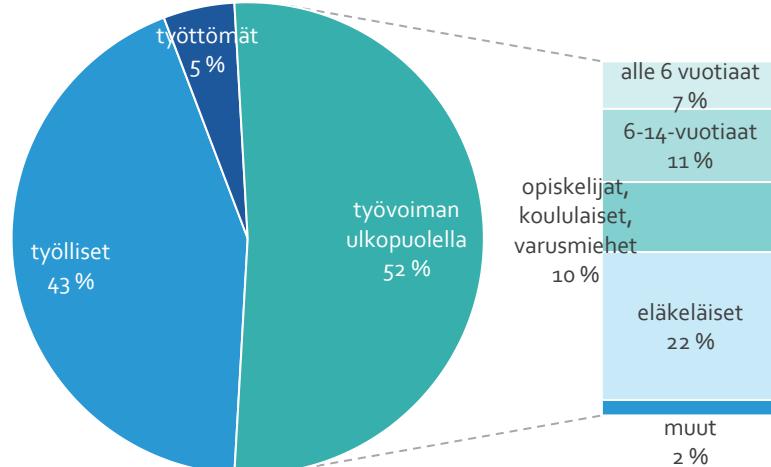
AJOKORTIN HALTIJAT

85%

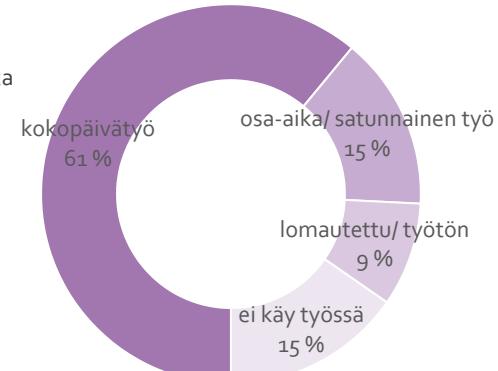
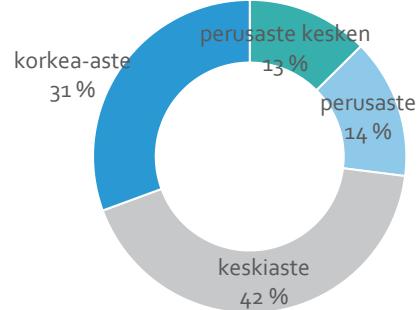
18 - 34-vuotiaat	86 %
35 - 54-vuotiaat	93 %
55 - 64-vuotiaat	92 %
65 vuotta täyttäneet	69 %

KOULUTUS JA TYÖSSÄKÄYNTI

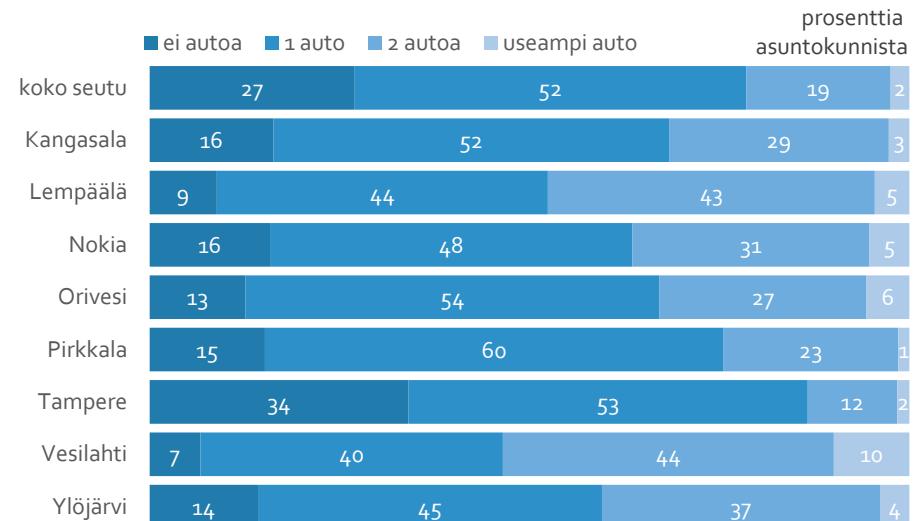
Tampereen seudun kuusi vuotta täyttäneen väestön osan koulutustausta ja työikäisen väestön työssäkäynti tutkimuksen mukaan. Alle kuusivuotiaita lukuun ottamatta tiedot perustuvat tutkimusaineistoon.

6 vuotta täyttäneiden koulutustausta

ASUNTOKUNTEN AUTONOMISTUS

Kulkutapojen käytöö

Tunnusluvut

Viereisessä taulukossa on esitetty eräitä liikkumisen tunnuslukuja. Matkaluvulla tarkoitetaan vuorokauden keskimääräistä matkojen määrää henkilöä kohti laskettuna. Matkasuorite taas kuvaa keskimäärin yhden vuorokauden aikana liikuttuja kilometrejä. Kokonaismatka-aika on vuorokaudessa liikkumiseen käytetty aika.

Vuorokaudessa keskivertoasukas liikkui kotimaanmatkoillaan 40 kilometriä ja käytti tähän aikaa 1 tunnin ja 17 minuuttia.

Taulukossa tunnusluvut on esitetty myös joukkoliikenteelle. Pituksia, suoritteita ja matka-aikaa koskeviin arvoihin kannattaa joukkoliikenteen osalta suhtautua varauksella, sillä tilastollinen vaihtelu on varsin suurta. Aineiston luotettavuus on kuitenkin riittävä kestävien liikkumismuotojen matkamäärin suhteutetun kulkutapaosuuden arviointiin sivulla 19 ilmoitettujen virhemarginaalien rajoissa.

Kulkutapaosuudet kunnittain

Kestävien liikkumismuotojen käyttö kasvaa sitä suuremmaksi, mitä lähempänä seudun ydinalueita asutaan.

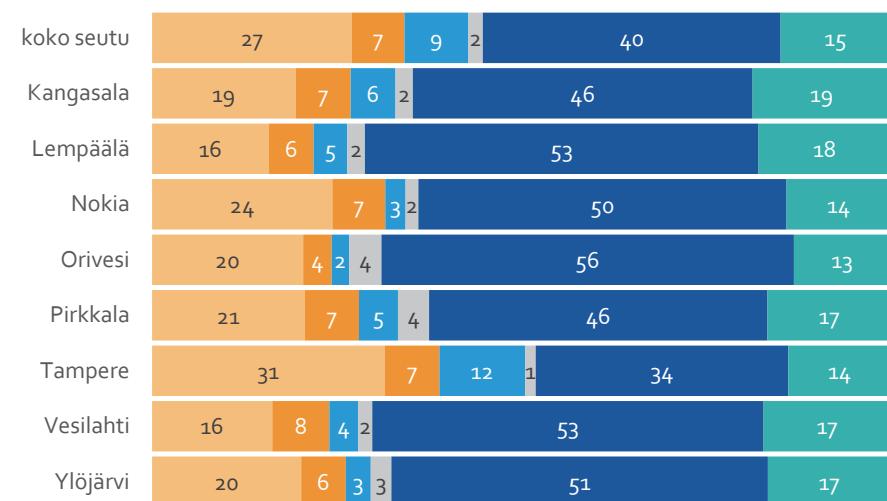
Kulkutapaosuudet matkan pituuden mukaan

Kestävien liikkumismuotojen kulkutapaosuus on suurimmillaan lyhyillä matkoilla ja henkilöauton keskipitkillä matkoilla. Kaikkein pisimillä matkoilla kulkutapaosuuttaan kasvattavat niin bussi, junta kuin lento- ja laivaliikennekin. Kaksi viimeksi mainittua kuuluvat kuvissa luokkaan 'muu'.

Liikkumisen tunnusluvut kulkutavoittain.

	matkaluku (matkaa/hlö/vrk)	matkan keskipituus (km/matka)	matkasuorite (km/hlö/vrk)	matka-aika (min/matka)	kokonais- matka-aika (min/hlö/vrk)
jalankulku	0,83	1,4	1,2	22	18
pyöräily	0,22	3,6	0,8	20	4
bussi	0,25	16	3,9	39	10
raide	0,02	123	2,9	102	2
kestävät yhteensä	1,32	7	8,8	26	35
henkilöauto, kuljettaja	1,24	16	20	22	27
henkilöauto, matkustaja	0,45	22	10	27	12
muu	0,06	21	1,2	51	3
kaikki	3,08	13	40	25	77

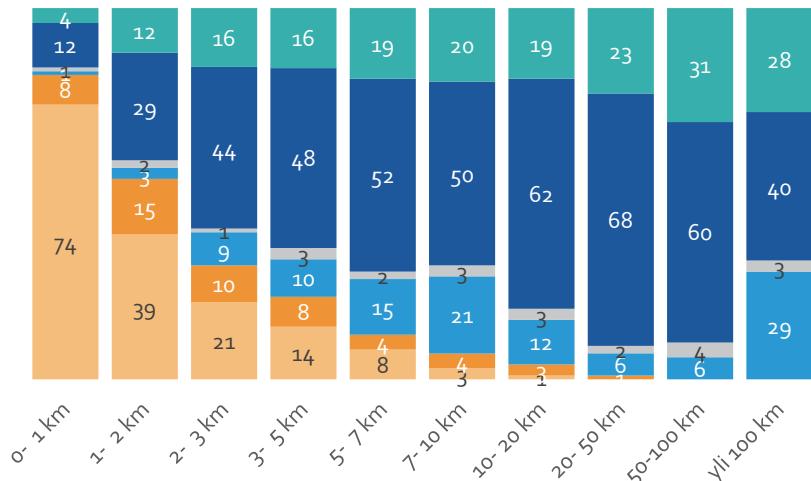
Kulkutapajakauma asuinalueen mukaan (prosenttia alueen asukkaiden matkoista).

Kulkutapaosuudet matkan pituuden mukaan (prosenttia pituusluokan matkoista).

selitteet:

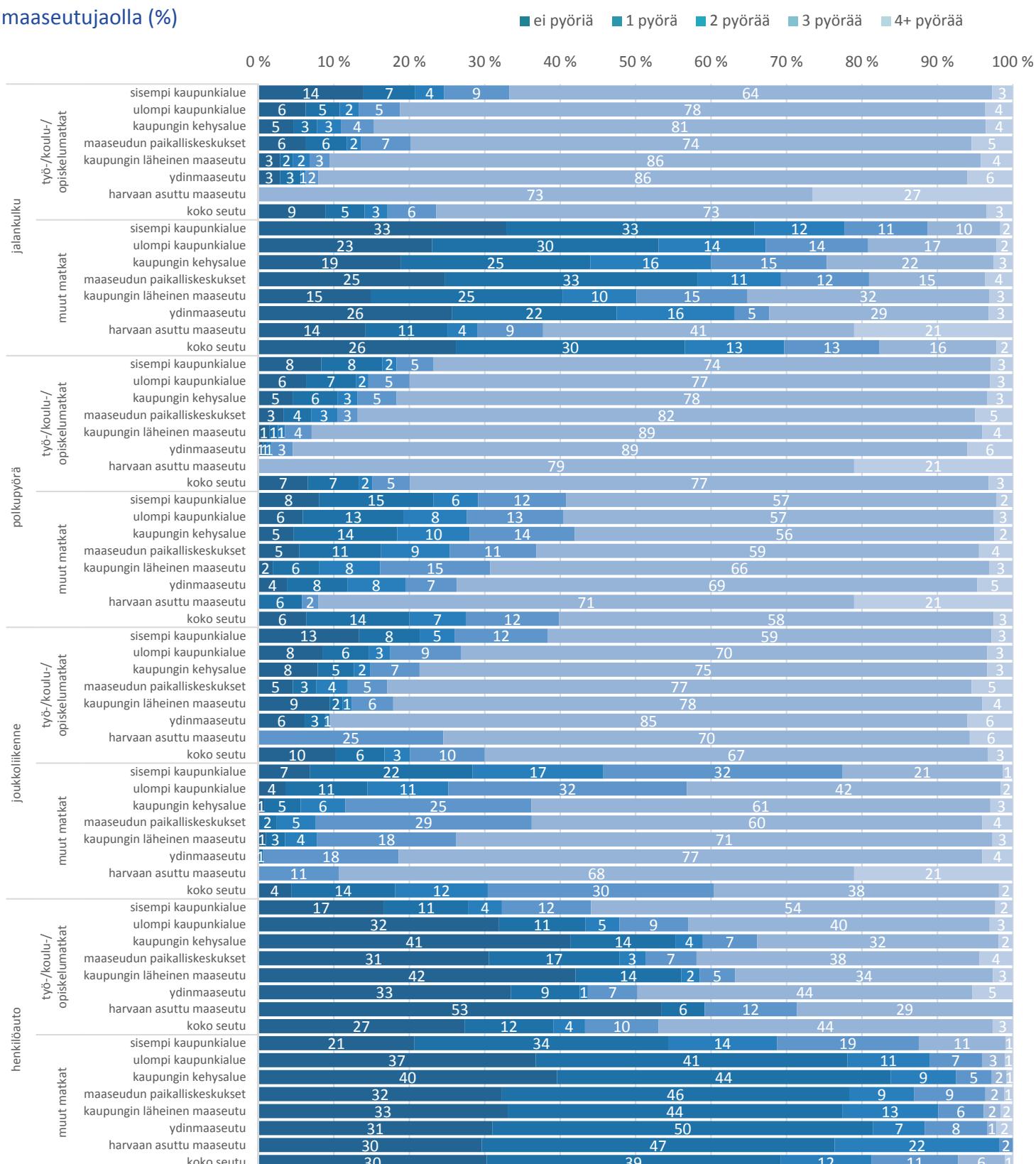
- henkilöauto, matkustaja
- henkilöauto, kuljettaja
- muu
- joukkoliikenne
- pyöräily
- jalankulku

Asuntokuntien polkupyörät asuinpaikan mukaan, % alueen asuntokunnista

	0 %	20 %	40 %	60 %	80 %	100 %
sisempi kaupunkialue	22	32	25	10	11	
ulompi kaupunkialue	14	25	28	11	21	
kaupungin kehysalue	11	19	29	12	28	
maaseudun paikalliskeskukset	17	31	22	16	14	
kaupungin läheinen maaseutu	17	18	26	14	25	
ydinmaaseutu	28	19	25	11	17	
harvaan asuttu maaseutu	20	25	25	20	11	
koko seutu	18	28	27	11	17	

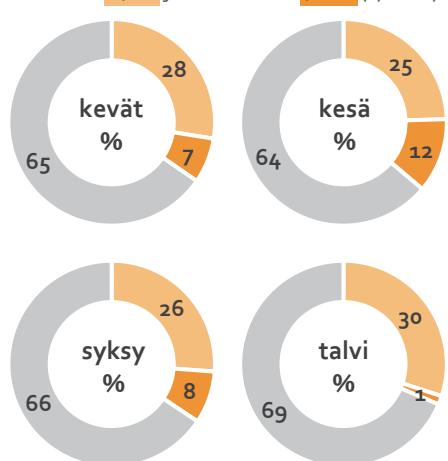
Kulkutapojen käytön useus kaupunkimaaseutujaolla (%)

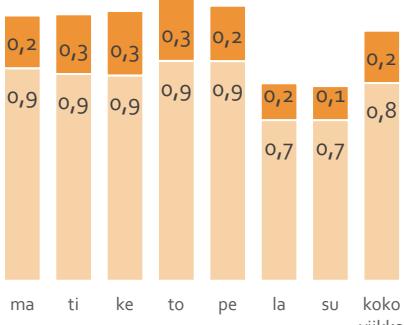
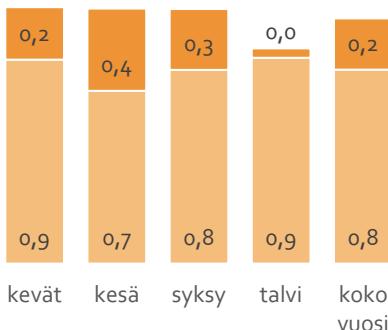
■ 5-7 päivänä viikossa ■ 2-4 päivänä viikossa ■ yhdenä päivänä viikossa ■ harvemmin ■ ei käyttänyt 2 kk aikana ■ ei tietoa

OSUUS ASUKKAIDEN MATKOISTA

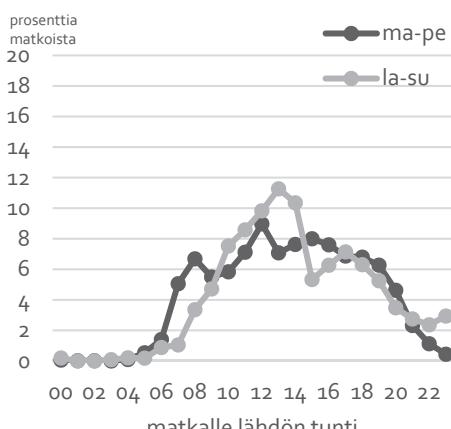
koko vuosi: 27 % jalankulku 7 % pyöräily

MATKALUKU (MATKAA/HENKILÖ/VRK)

JALANKULUN TUNTIVAIHTELUT

Jalankulku ja pyöräily

Vuodenaikevaihtelut

Ajallisia vaihteluja on tarkasteltu neljänä vuodenaihana. Vuodenajat on määritelty kaavioissa seuraavasti:

kevät: maalis - toukokuu

kesä: kesä - elokuu

syksy: syys - marraskuu

talvi: joulu - helmikuu

Jalankulku ja pyöräily ovat osittain toisilleen vaihtoehtoisia kulkutapoja. Talvikuuksina jalankulku korvaa pyöräilyä. Muina vuodenaihoina jalankulun osuus taas pienenee ja pyöräilyn osuus kasvaa.

Viikonpäivävaihtelut

Arkisin Tampereen seudulla jalankulkuun käytetään aikaa keskimäärin 18 minuuttia ja viikonloppuisin 19 minuuttia. Ero on vähäinen.

Pyöräily palvelee ennen muuta arkiiliikkumista. Pyöräilyn matkamäärät ja kokonaissuoritukset ovat arkena korkeammat kuin viikonloppuna. Arkena pyöräilyn käytetään keskimäärin 5 minuuttia ja viikonloppuna 4 minuuttia vuorokaudessa.

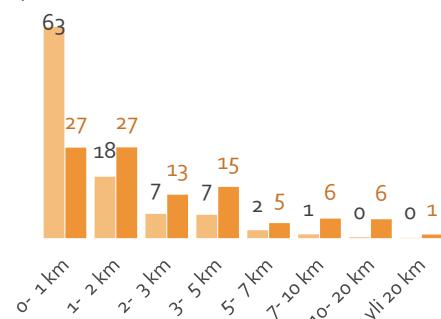
Tuntivaihtelut

Jalankulkumatkoista suurin osa alkaa puolenpäivän ja iltaseitsemän välillä. Näin myös arkena, vaikka koulu- ja työmatkat näkyvätkin piikkinä klo 8 vaiheilla.

Pyöräilyn huiput ajoittuvat arkena aamuun ja iltapäivällä koulujen päättymisajankohtaan. Viikonloppuna pyöräilemään lähdetään yleisemmin puolen päivän aikaan.

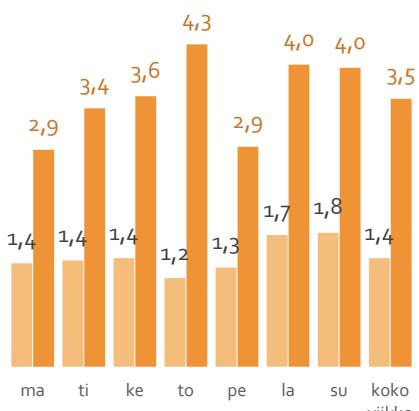
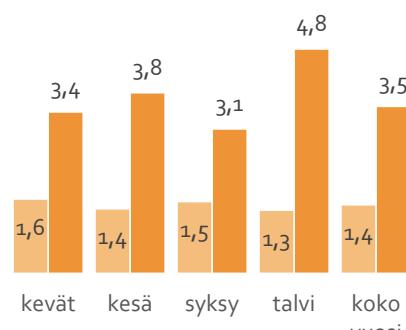
MATKOJEN PITUUSJAKAUMA

(prosenttia kulkutavan matkoista)

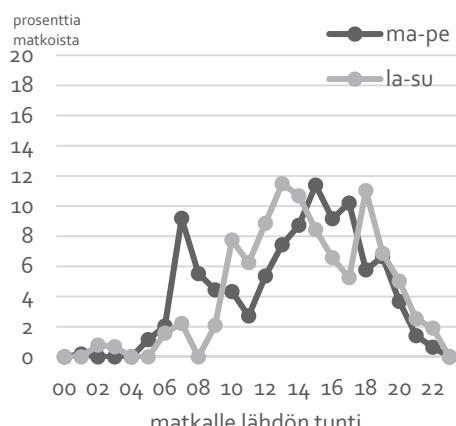

Yli puolet jalankulkumatkoista on alle kilometrin mittaisia. Pyörämatkojen mediaani asettuu puolestaan alle 2 kilometrin.

MATKOJEN KESKIPITUUS (KM/MATKA)

PYÖRÄILYN TUNTIVAIHTELUT

JALANKULU JA PYÖRÄILY

Jalankululla tarkoitetaan kävelyä, juoksua ja jalankulkua erilaisilla apuvälineillä, kuten rollaattorilla, pyörätuolilla, potkulenkalla tai potkupyörällä, rullalustimilla ja suksilla. Pyöräilyksi luetaan liikkuminen tavallisilla ja sähköavusteisilla polkupyörillä, joiden enimmäisteho on 250W ja maksimiavustus on 25 km/h. Tarkastelu sisältää matkat, joissa jalankulku ja pyöräily ovat pääkulkutapanana.

Jalankulun ja pyöräilyn matkakohteet ja matkojen tarkoitus

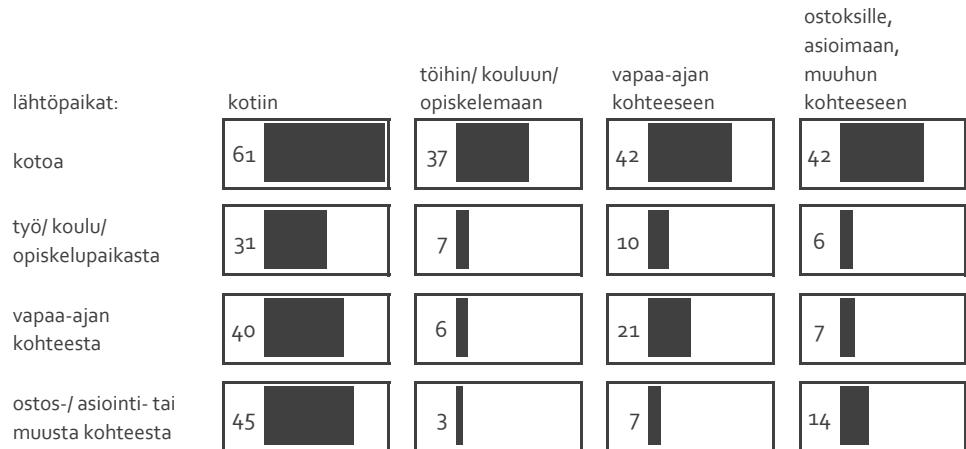
Merkittävä osa jalankulku- ja pyöräilymatkoista on kotoa alkavia lenkkejä. Tämän lisäksi jalan ja pyörällä liikutaan usein siirryttääessä vapaa-ajan kohteesta toiseen sekä ostos- ja asiointipaikasta toiseen.

Keskimäärin seudun asukas teki vuodessa pyörällä 81 matkaa ja ajoi 286 kilometriä. Pääosa pyöräilijöistä on alle keski-ikäisiä.

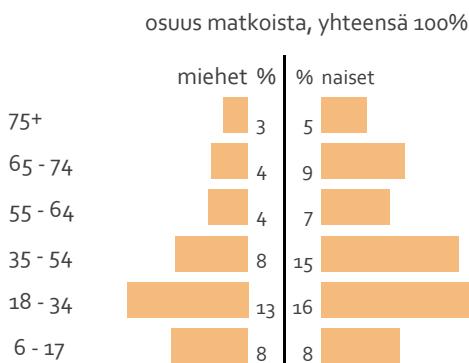
Vuodessa Tampereen seudulla tehtiin henkeä kohti jalan keskimäärin 305 matkaa ja yhteensä näistä kertyi 437 kilometriä.

Jalankulku- ja pyörälymatkojen suuntautuminen erityyppisten lähtö- ja määräpaikkojen välillä, yhteensä 385 matkaa/henkilö/vuosi.

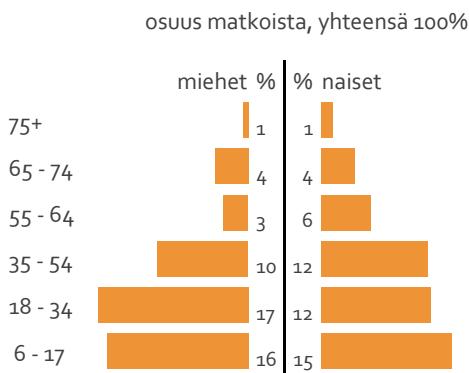
matkakohteet:

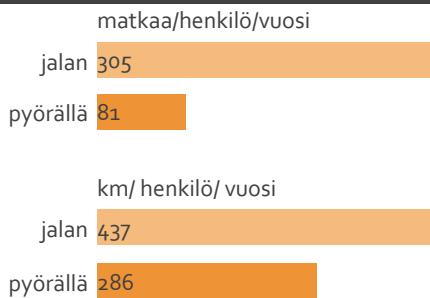
JALANKULKIJAT

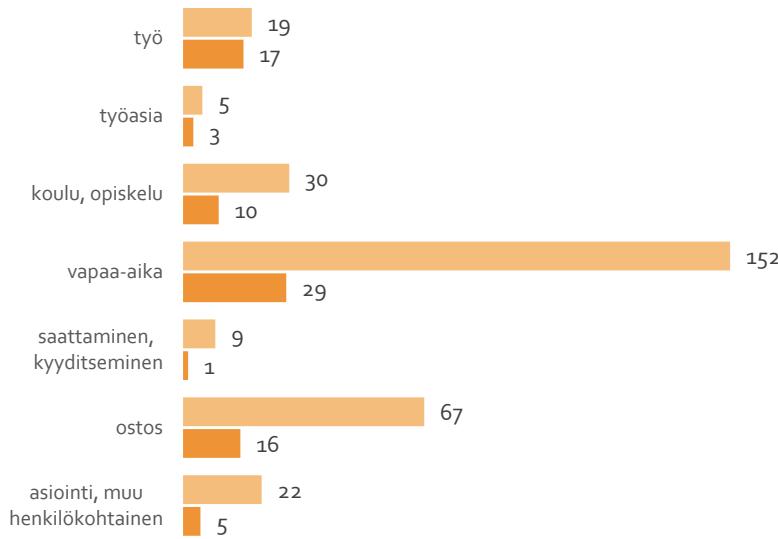
PYÖRÄILIJÄT

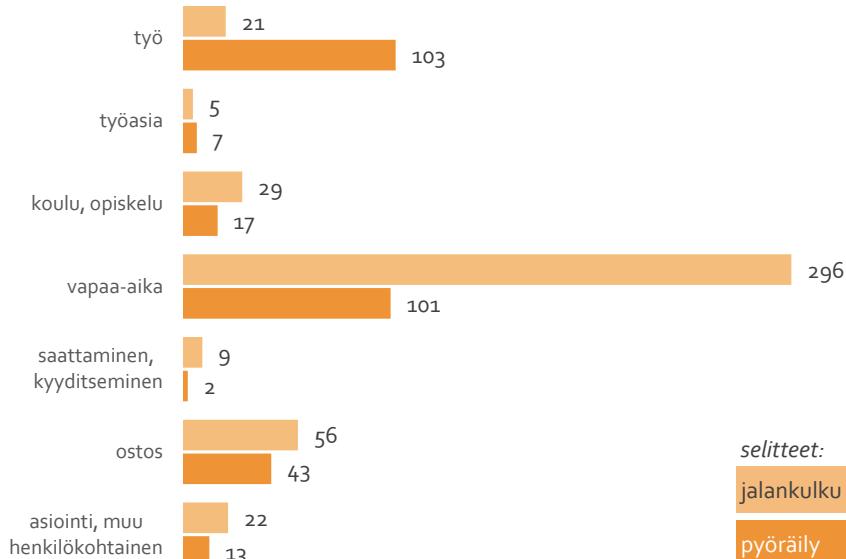
VUOSITUNNUSLUVUT

Jalankulku- ja pyörälymatkojen tarkoitus (matkaa/henkilö/vuosi).

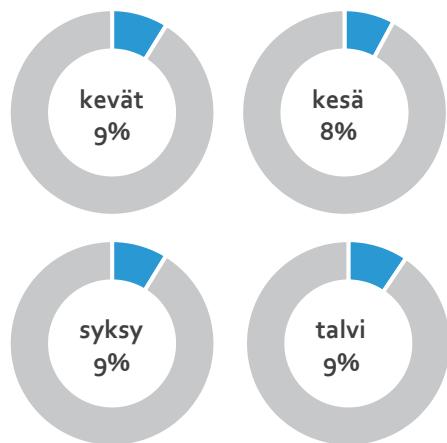

Jalan ja pyörällä kuljetut kilometrit vuodessa (km / henkilö/ vuosi).

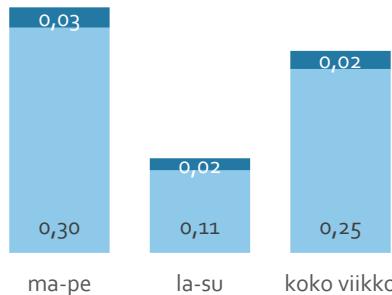
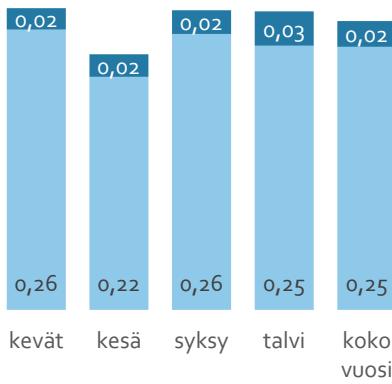

OSUUS ASUKKAIDEN MATKOISTA

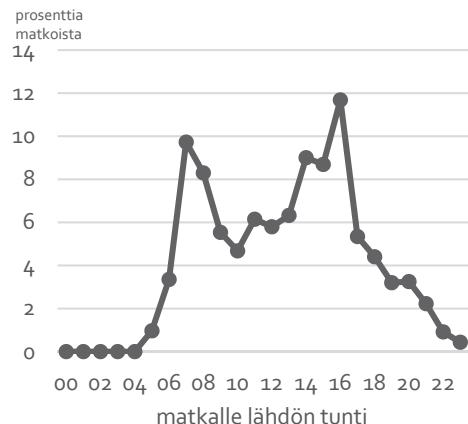
koko vuosi: 9% joukkoliikenne yhteensä

JOUKKOLIIKENTEEN MATKALUKU (MATKAA/HENKILÖ/VRK)

JOUKKOLIIKENTEEN TUNTIVAIHTELUT ARKENA

Joukkoliikenne

Ajalliset vaihtelut

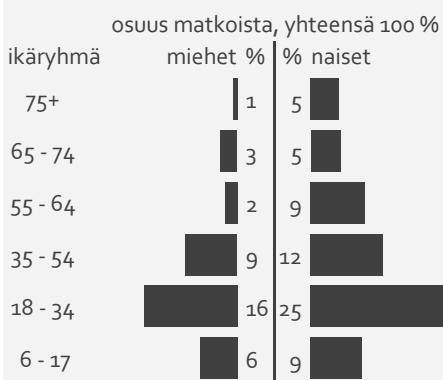
Joukkoliikenteen kulkutapaosuus on jokseenkin tasainen eri vuodenaihana. Kysyntä on suurinta keväällä ja syksyllä ja pienimmillään kesällä, kun lomakautena työmatkoja tehdään vähemmän ja opiskelu- ja koulumatkat jäävät lähes kokonaan pois.

Työ-, opiskelu- ja koulumatkojen merkitys näkyy viikonpäivävaihteluissa. Viikonloppuisin joukkoliikennematkoihin selvästi vähemmän kuin arkisin. Myös joukkoliikenteen tuntivaihtelun huiput jaksottuvat työn, opiskelun ja koulunkäynnin mukaan. Viikonloppuisin suuri kysyntä ajoittuu iltapäivään.

Joukkoliikenteen käyttäjät

Joukkoliikenteen suurin yksittäinen käyttäjäryhmä on nuoret naiset. Keski-iän ylittäviä miehiä joukkoliikenteessä tavataan muita väestöryhmiä harvemmin.

JOUKKOLIIKENTEEN KÄYTTÄJÄT

selitteet:

joukkoliikenne yhteensä

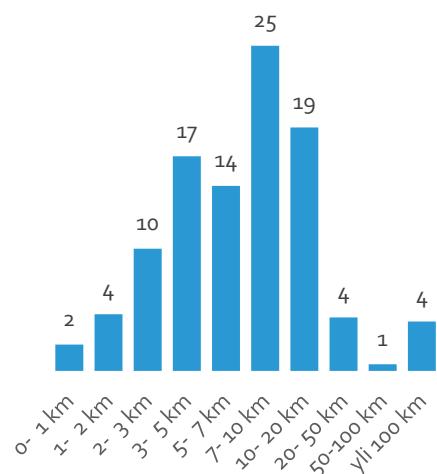
bussi

juna

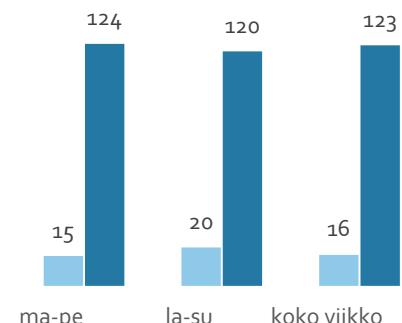
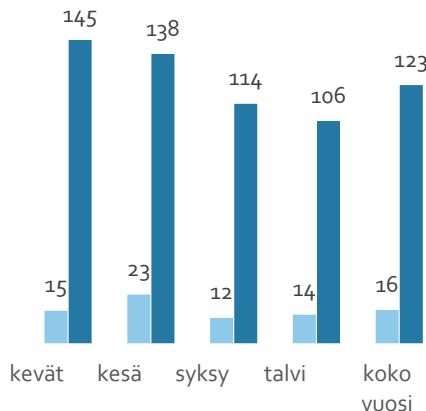
JOUKKOLIIKENNE

Joukkoliikenteellä tarkoitetaan tässä bussilla ja raideliikenteellä tehtyjä matkoja. Pääosa bussiliikenteestä on lähiliikennettä ja junaa käytetään pitkillä matkoilla. Kaikkiaan Tampereen seudulla tutkimusaineistossa oli 855 bussimatkaa ja 84 raideliikenteenmatkaa. Junamatkojen määrä jää varsin pieneksi aineistossa.

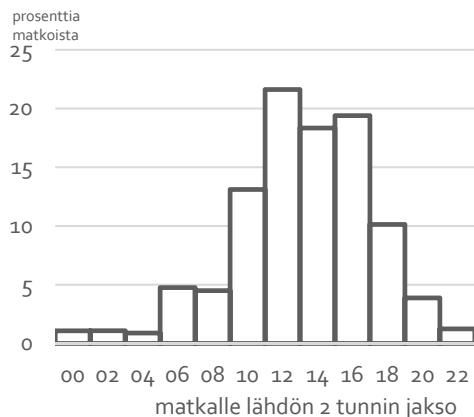
JOUKKOLIIKENNEMATKOJEN PITIUSJAKAUMA

MATKOJEN KESKIPITUUS (KM/ MATKA)

JOUKKOLIIKENTEEN 2 TUNNIN VAIHTELU VIIKONLOPPUNA

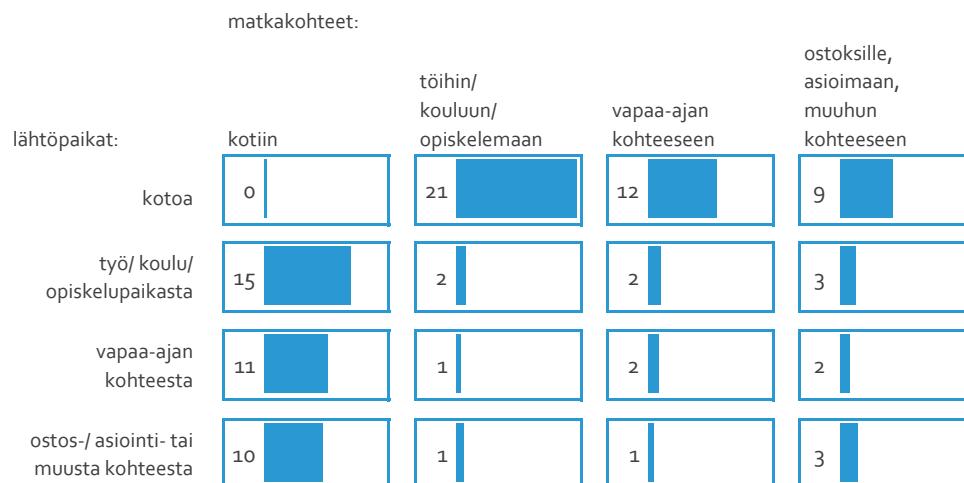

Joukkoliikenteen matkakohteet

Joukkoliikenteen käyttö on yleistä kotiperäisillä työ-, koulu- ja opiskelumatkoilla, mutta se on suosittua myös ostos- ja asiointimatkoilla. Joukkoliikenneyhteydet ovatkin useimmiten hyviä alueilla, joihin on keskittynyt suuri määrä palveluja, jolloin joukkoliikenne on luontainen valinta.

Tampereen seudulla suhteellisen merkittävä osa joukkoliennematoista liittyy vapaa-aikaan. Vapaa-ajan matkojen kokonaismäärään nähdyn joukkoliikenne on muita kulkutapoja harvinainen valinta.

Joukkoliennematojen suuntautuminen erityyppisten lähtö- ja määräpaikkojen välillä, yhteensä 99 matkaa/henkilö/vuosi.

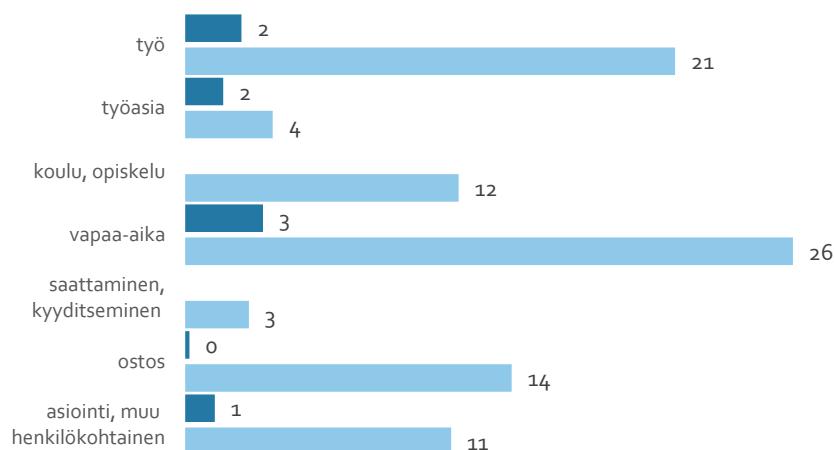
Matkan tarkoitus

Viereissä kuvissa on esitetty, millaisia matkoja Tampereen seudun asukkaat tekivät joukkoliikenteellä.

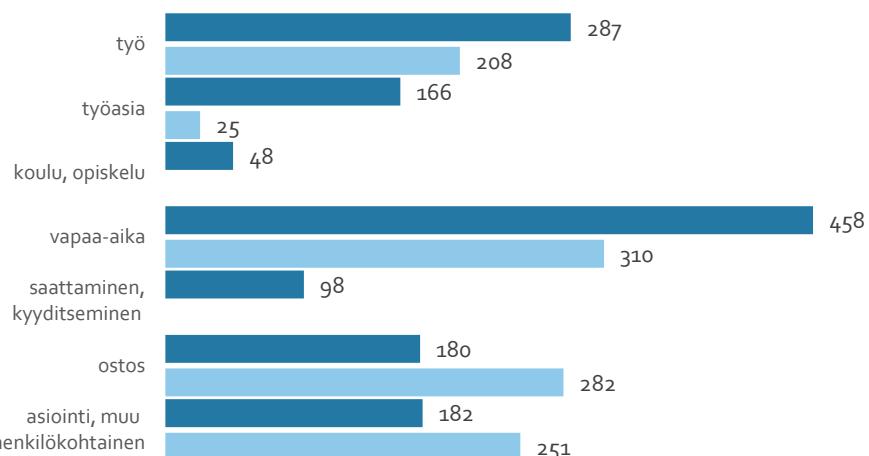
Kaikkiaan vuodessa kuusi vuotta täyttyneyt keskivertoasukas teki 99 ovelta-ovelle matkaa. Pyöräesti arvioden kilometrejä näistä matkoista syntyi vuositasona henkeä kohti yli 2000. Mukana arviossa ovat myös asukkaiden matkat seudun ulkopuolelle.

Pitkillä seudun ulkopuolelle ulottuvilla matkoilla on jokseenkin pienehkö merkitys matkaluvun kannalta, mutta matkasuoriteessa nämä näkyvät. Koska osa joukkoliikenteen matkoista on varsin pitkiä ja suhteellisen harvinaisia, jäävät matkasuorite-arviot epätarkoiksi.

Joukkoliennematojen tarkoitus (matkaa/henkilö/vuosi).

Joukkoliikenteellä matkustetut kilometrit (km/henkilö/vuosi).

Ovelta-ovelle matkaketjut

Alla olevaan taulukkoon on koottu yhteenvetö Tampereen seudun asukkaiden joukkoliikenteen matkaketjuista. Tavallisimpia matkaketjuja ovat vaihdottomat yhteydet ja matkaketjut, joilla liityntämatkat onnistuvat kävelien.

prosenttia joukkoliennematoista	
81	bussi + jalankulku
4	raide + jalankulku
9	yksi joukkoliikennevaihto + jalankulku
1	useampi joukkoliikennevaihto + jalankulku
2	yksi joukkoliikenneväliline + pyörä
3	yksi joukkoliikenneväliline + auto
1	muut matkaketjut
100	yhteensä %

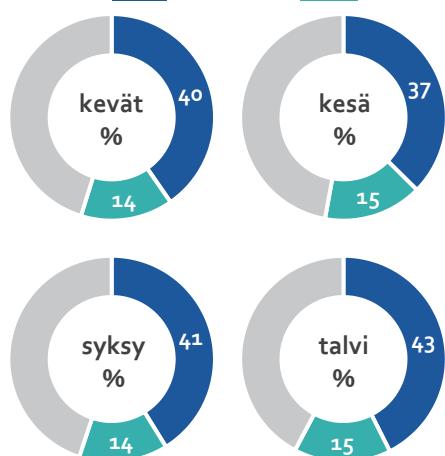
selitteet:

bussi

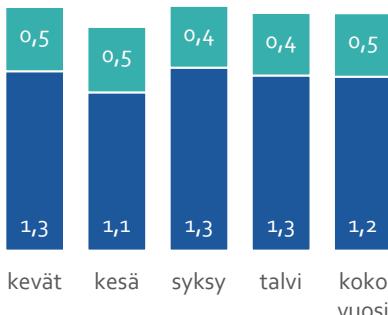
juna

OSUUS ASUKKAIDEN MATKOISTA

koko vuosi: 40 % kuljettajat 15 % matkustajat

MATKALUKU (MATKAA/HENKILÖ/VRK)

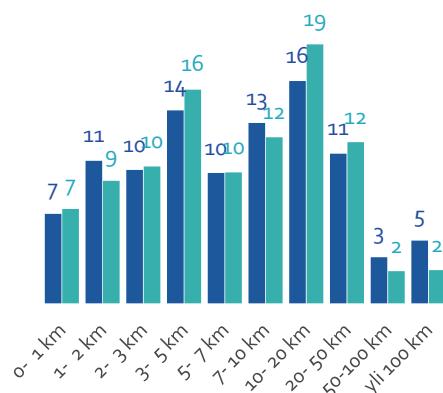
Henkilöautoilu

Vuodenaikevaihtelut

Henkilöautoilun matkamäärien vaihetut ovat eri vuodenaikoina melko vähäiset. Syyskautena matkoja on kuitenkin hieman muita vuodenaikoja enemmän. Kesäisin lomakausi näkyy erityisesti henkilöautolla matkustajana tehtyjen matkojen merkittävänen keskipituuden kasvuna.

MATKOJEN PITUUSJAKAUMA

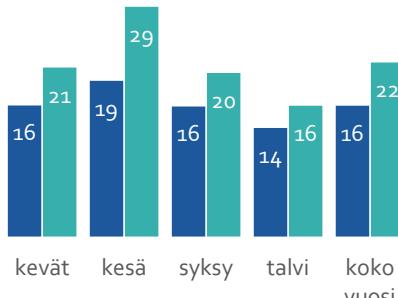
(prosenttia kulkutavan matkoista)

Viikonpäivävaihtelut

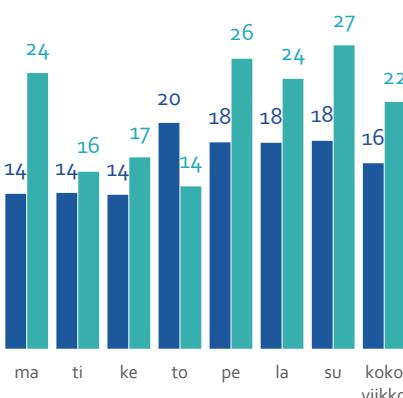
Henkilöautolla liikutaan eniten arkisin, mutta viikonlopuun matkat ovat pidempiä ja niillä kuljetaan useammin yhdessä. Viikonlopuun alkamista heijastelee perjantain hieman muita arkivuorokausia korkeampi matkaluku.

MATKOJEN KESKIPITUUS (KM/MATKA)

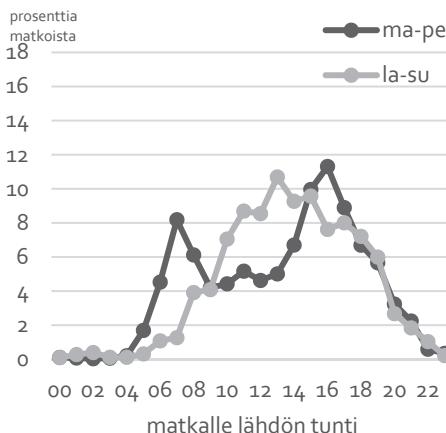

Tuntivaihtelut

Arkisin henkilöautoilun huiput ajoittuvat aamulla klo 6 ja 9 ja iltapäivisin klo 15 ja 18 välille. Iltapäivän liikennemäärien huippu on selvästi aamua korkeampi.

KULJETTAJIEN MATKOJEN ALKAMISAJANKOHDAT

selitteet:

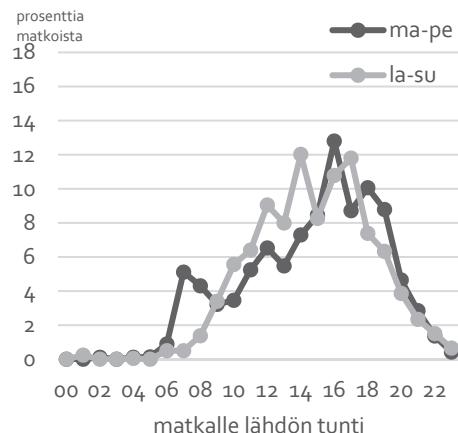
henkilöauto, matkustaja

henkilöauto, kuljettaja

HENKILÖAUTOILU

Henkilöautomatkoihin on tutkimuksessa luettu henkilöautolla ja pakettiautolla kuljettajana ja matkustajana tehdyt matkat. Matkoissa ei ole mukana taksilla tehdyjä matkoja. Menettely vastaa Eurostatin henkilöliikennetutkimuksen harmonisoinnista antamia suosituksia. Pakettiautolla ja taksilla tehdyt matkat ovat tarvittaessa eroteltavissa itse aineistosta.

MATKUSTAJIEN MATKOJEN ALKAMISAJANKOHDAT

HENKILÖAUTON KESKIKUORMITUS**1,7 hlö/ajoneuvo**

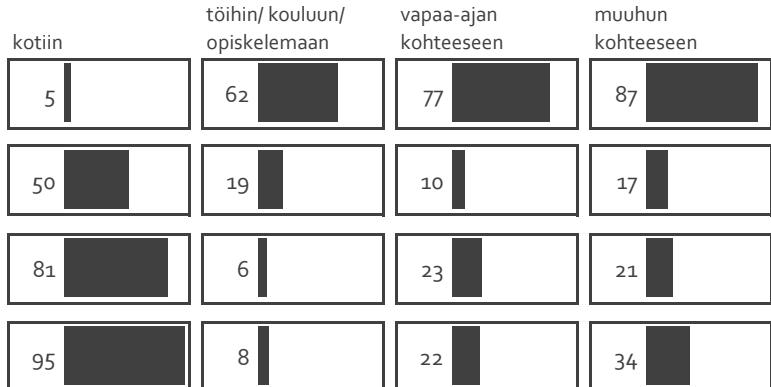
■ koko viikko ■ ma-pe ■ la-su

HENKILÖAUTOMATKOJEN MATKAKOHTEET JA MATKAN TARKOITUS

Henkilöautomatkojen suuntautuminen erityyppisten lähtö- ja määräpaikkojen välillä (621 matkaa/henkilö/vuosi).

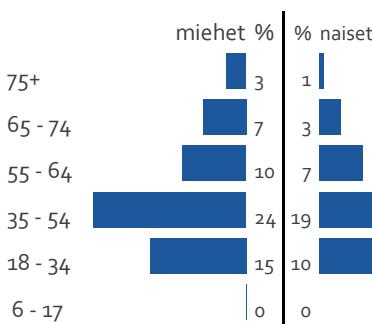
matkakohteet:

lähtöpaikat:

HENKILÖAUTON KULJETTAJAT

Henkilöautomatkojen tarkoitus (matkaa/henkilö/vuosi).

osuuus matkoista, yhteensä 100%

työ 93

työasia 33

koulu, opiskelu 7

3

vapaa-aika 118

saattaminen, kyyditseminen 60

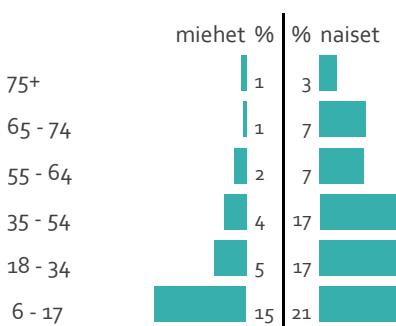
ostos 89

asiointi, muu henkilökohtainen 55

16

HENKILÖAUTON MATKUSTAJAT

osuuus matkoista, yhteensä 100%

Henkilöautolla ajetut ja matkustetut kilometrit matkan tarkoitukseen mukaan (km/henkilö/vuosi).

työ 1 535

työasia 763

koulu, opiskelu 92

13

vapaa-aika 2 812

saattaminen, kyyditseminen 769

ostos 612

asiointi, muu henkilökohtainen 869

246

selitteet:

henkilöauto, kuljettaja

henkilöauto, matkustaja

VUOSITUNNUSLUVUT

matkaa/henkilö/vuosi

kuljettajat 455

matkustajat 166

km/henkilö/vuosi

kuljettajat 7 452

matkustajat 3 621

Liikkuminen ja autonomistus

Seudun asukkaat käyttävät sitä vähemmän jalankulkua, pyörää ja joukkoliikennettä, mitä useampi auto taloudessa on. Viereisessä kuvassa on esitetty kulkutapaosuudet sen mukaan, kuinka monen auton taloudessa henkilö asuu.

Kaupunkialueella autonomistus kasvaa asteittain, mitä kauempana seudun ydinalueesta asutaan. Maaseudun paikalliskeskukissa ja ydinmaaseudulla autonomistus on muuta maaseutua pienempää. Asiaa on tässä havainnollistettu kaupunki-maaseutu-luokituksen avulla. Luokitukseen mukaiset vyöhykkeet on esitetty kartalla.

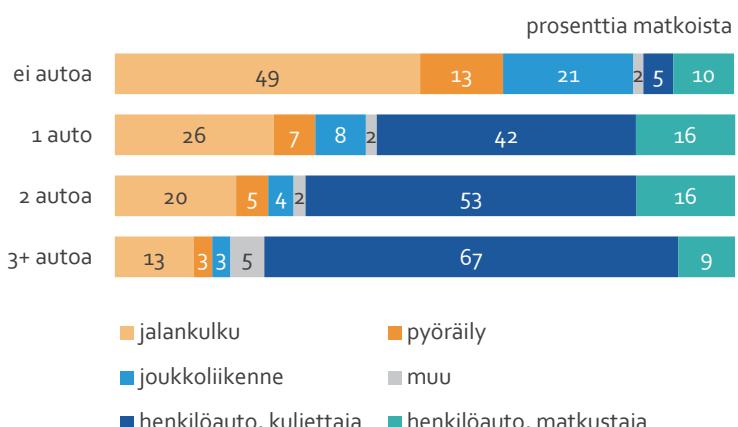
Asuntokuntien hallinnassa olevien autojen vuotuinen ajosuorite yhden, kahden ja kolmen auton talouksissa.

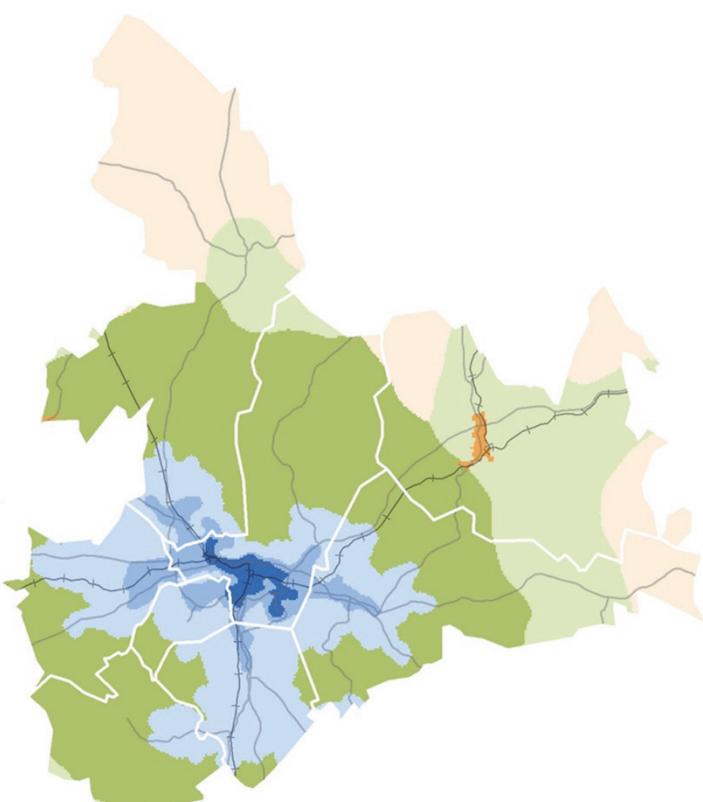
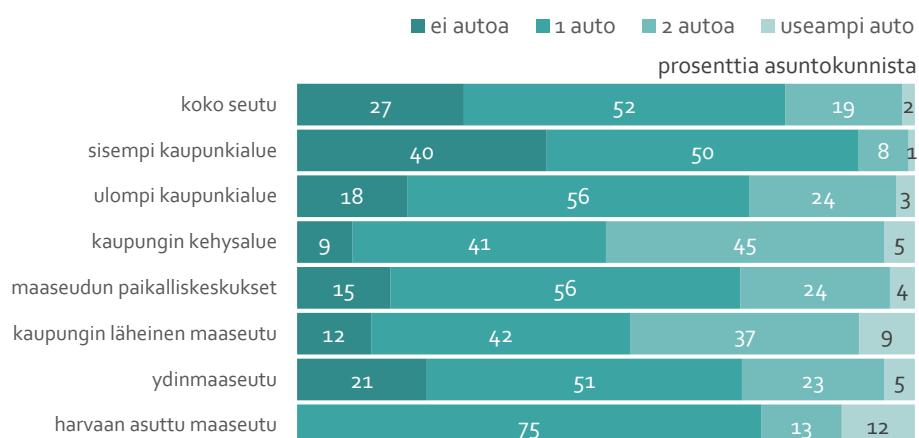
Kaupunki-maaseutuluokitus

- sisempi kaupunkialue
- ulompi kaupunkialue
- kaupungin kehysalue
- maaseudun paikalliskeskukset
- kaupungin läheinen maaseutu
- ydinmaaseutu
- harvaan asuttu maaseutu

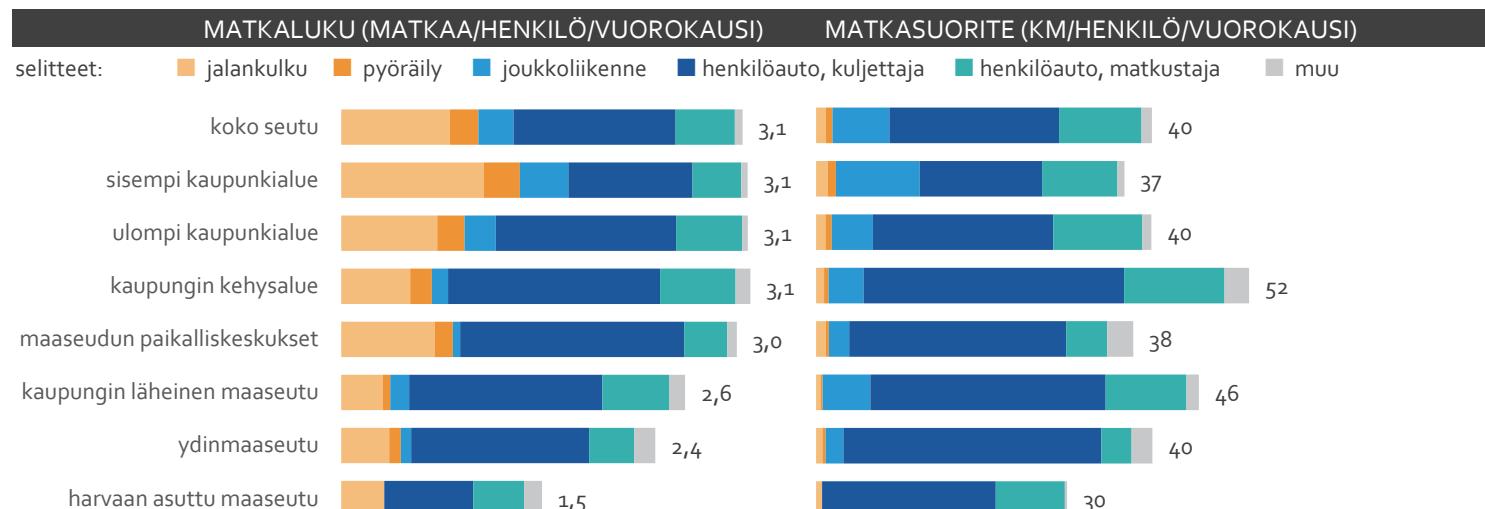
Asukkaiden kulkutapojen käyttö kotitalouksien hallinnassa olevien autojen mukaan.

Asuntokuntien autonomistus kaupunki-maaseutuluokituksen mukaan.

Liikkuminen ja maankäyttö

Yllä olevissa kaavioissa on esitetty Tampereen seudun asukkaiden matkaluvut ja matkasuorittees kulkutavoittain. Alla olevassa taulukossa ovat matkaluvut kaupunki-maaseutuluokituksen ja ikäryhmän mukaan. Osalla alueista havaintomääriä jää pienehköksi. Jos jossakin ryhmässä matkojen määrä on jäynti alle kymmenen, on lukuarvo jätetty ilmoittamatta.

MATKALUVUT KAUPUNKI-MAASEUTULUOKITUSEN JA IKÄRYHMÄN MUKAAN

(matkaa/henkilö/vuorokausi)

	ikäryhmä	jalan-kulku	pyöräily	joukkoliikenne	henkilöauto kuljettaja	henkilöauto matkustaja	muu	kaikki
sisempi kaupunkialue	6 - 17	1,3	0,4	0,5		1,1	0,1	3,3
	18 - 34	1,2	0,3	0,5	0,8	0,3	0,1	3,2
	35 - 54	0,9	0,3	0,3	1,4	0,4	0,1	3,4
	55 - 64	1,0	0,1	0,3	1,4	0,3		3,2
	65+	1,1	0,1	0,2	0,8	0,2	0,0	2,5
	kaikki	1,1	0,3	0,4	1,0	0,4	0,1	3,1
ulompi kaupunkialue	6 - 17	1,0	0,6	0,2		1,2	0,1	3,1
	18 - 34	0,6	0,1	0,4	1,6	0,5	0,0	3,2
	35 - 54	0,7	0,1	0,2	2,2	0,3	0,0	3,5
	55 - 64	0,7	0,2	0,2	1,8	0,4	0,0	3,3
	65+	0,7	0,1	0,2	0,9	0,4	0,0	2,3
	kaikki	0,7	0,2	0,2	1,4	0,5	0,0	3,1
kaupungin kehysalue	6 - 17	0,8	0,5	0,2		1,4	0,2	3,1
	18 - 34	0,6	0,1	0,1	1,8	0,4		3,0
	35 - 54	0,4	0,1		2,8	0,3	0,1	3,8
	55 - 64	0,5	0,1	0,1	1,7	0,3		2,7
	65+	0,4			1,4	0,4		2,5
	kaikki	0,5	0,2	0,1	1,6	0,6	0,1	3,1
maaseudun paikalliskeskukset	6 - 17	1,0	0,8			0,5		2,5
	18 - 34	0,6			2,1	0,4		3,2
	35 - 54	0,4			2,4	0,3		3,3
	55 - 64	0,7			2,2	0,3		3,5
	65+	1,0			1,1	0,3		2,5
	kaikki	0,7	0,1	0,1	1,7	0,3	0,1	3,0
kaupungin läheinen maaseutu	6 - 17	0,4		0,2		1,5	0,5	2,6
	18 - 34				1,8	0,4		2,7
	35 - 54	0,3			2,1	0,3		2,9
	55 - 64	0,2			2,3			3,0
	65+	0,4			0,9	0,2		1,9
	kaikki	0,3	0,1	0,1	1,5	0,5	0,1	2,6
ydinmaaseutu	6 - 17					1,0		2,2
	18 - 34				1,1			1,8
	35 - 54				2,4			3,1
	55 - 64				2,2			3,1
	65+	0,7			0,7			1,8
	kaikki	0,4			1,4	0,3	0,2	2,4
harvaan asuttu maaseutu	6 - 17							
	18 - 34							
	35 - 54							
	55 - 64				1,5			2,0
	65+							
	kaikki				0,7			1,5
koko seutu		0,8	0,2	0,3	1,2	0,5	0,1	3,1

Liikkuminen kunnittain

Tampereen seudun asukkaat tekivät vuorokaudessa yhteensä 1 070 000 matkaa. Näistä kuntien sisäisiä oli 786 000, kuntien välisiä 161 000 ja seudun ulkopuolelle suuntautuneita 56 000. Tampereen seudun asukkaiden kokonaan seudun ulkopuolella tekemiä matkoja oli arviolta 62 000. Vuorokausitasolle laajennettuna noin 5 000 (~0,5 %) matkaa jäi paikantumatta. (Luvut poikkeavat kansisivun tiedoista erilaisen aluerajauksen vuoksi.)

ASUKKAIDEN MATKAT

kuntien sisäiset matkat

73 %

kuntien väliset matkat

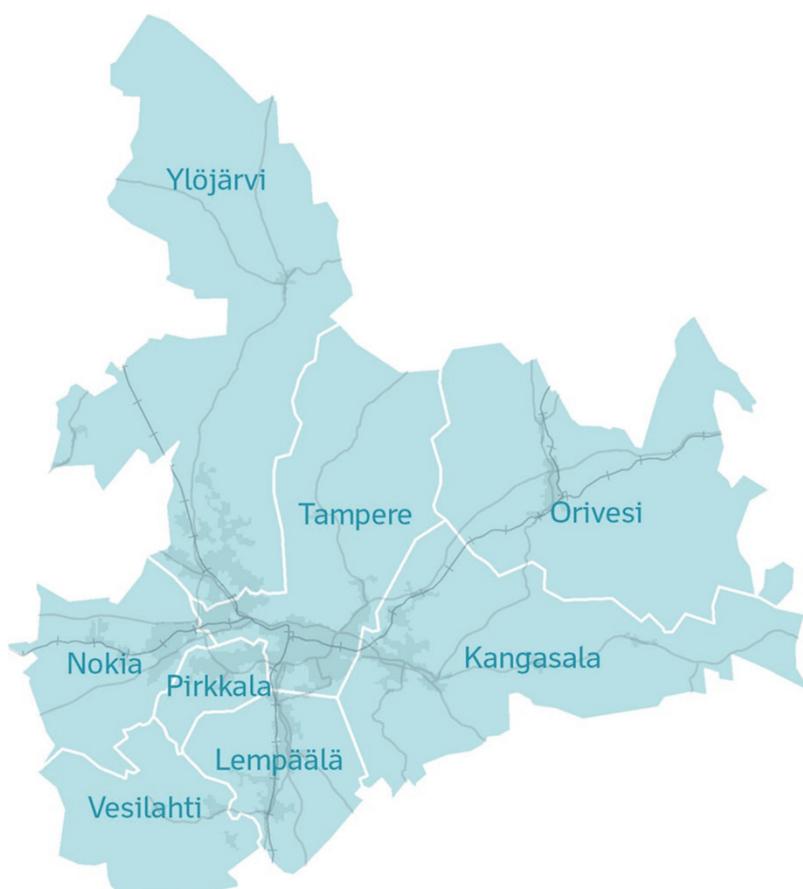
15 %

matkat seudun ulkopuolelle ja ulkopuolella

5 % ja 6 %

matkat seudun ulkopuolelle ja ulkopuolella

© MML 2016

alue	sisäiset matkat vuorokaudessa, yht. 786 000	kuntien sisäisten matkojen kulkutapaosuudet:					
Kangasala	46 400	28	13	2	2	39	16
Lempäälä	32 900	24	10	2	3	45	16
Nokia	60 300	31	10	1	2	44	12
Orivesi	19 800	24	6	1	3	55	11
Pirkkala	32 600	33	11	2	3	41	9
Tampere	532 900	37	8	12	1	31	11
Vesilahti	6 000	30	18	2	2	37	11
Ylöjärvi	54 800	28	9	3	3	43	14

selitteet:

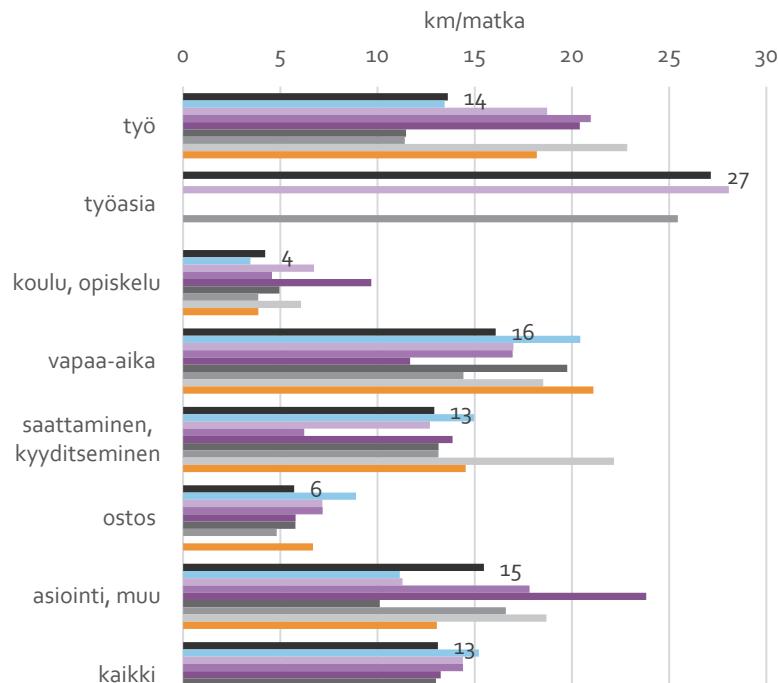
jalankulku	pyöräily	joukkoliikenne	muu
henkilöauto, kuljettaja	henkilöauto, matkustaja		

Matkojen keskipituudet

Työasiamatkat ovat keskimäärin matkoista pisimpiä ja koulutukseen liittyvät matkat lyhyimpä. Mainittujen yleispiirteiden lisäksi keskipituudet vaihtelevat merkittävästi seudun eri osissa. Keskipituudet on ilmoitettu vain, jos havaintoja on ollut vähintään kymmenenkunta.

selitteet:

koko Tampereen seutu
Kangasala
Lempäälä
Nokia
Orivesi
Pirkkala
Tampere
Vesilahti
Ylöjärvi

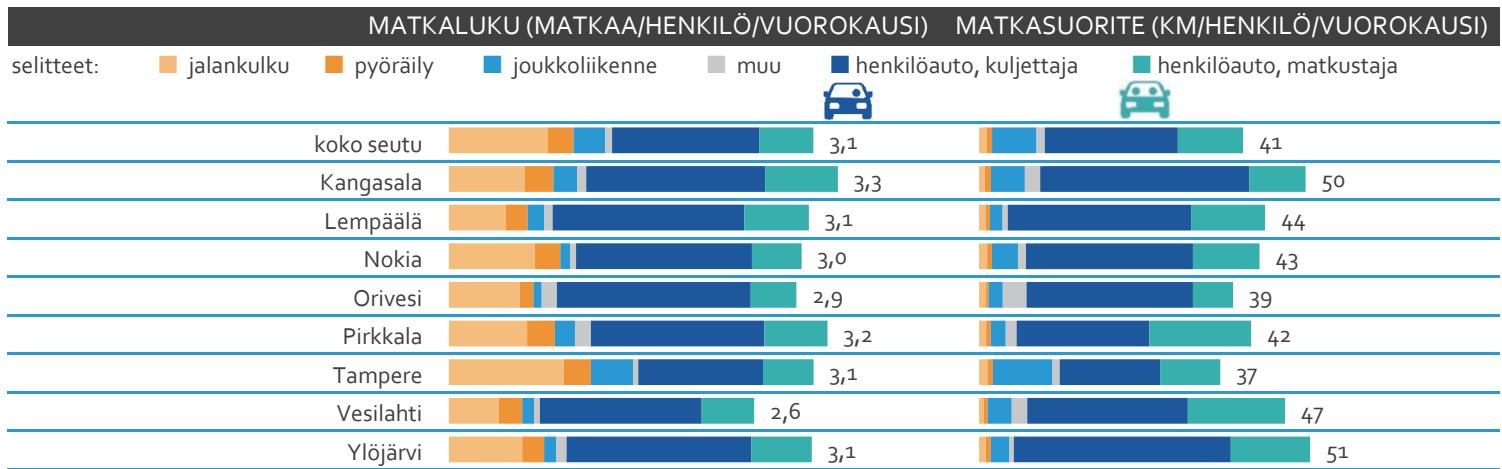
Kuntien väliset matkat

Seuraavassa taulukossa on arvio kuntien sisäisistä ja niiden välisistä matkoista kulkutavoittain. Jos matkamäärä on jäänyt vuorokaudessa alle 100:n, ei lukuarvoa ole esitetty.

määräpaikat

	<u>lähtöpaikat</u>	Kangasala	Lempäälä	Nokia	Orivesi	Pirkkala	Tampere	Vesilahti	Ylöjärvi
jalankulku ja pyöräily									
		Kangasala	18 640				460		
		Lempäälä		11 150				380	
		Nokia			24 560			270	
		Orivesi				5 900			
		Pirkkala					14 610	870	
		Tampere	590	420	270		940	240 480	690
		Vesilahti						2 820	
		Ylöjärvi							20 300
joukkoliikenne									
		Kangasala	1 160				1 560		
		Lempäälä		770				870	
		Nokia			560			1 100	
		Orivesi				270		140	
		Pirkkala	100				750	1 410	
		Tampere	1 710	740	1 090	140	1 390	62 350	830
		Vesilahti							130
		Ylöjärvi							1 480
henkilöauto									
		Kangasala	25 640	600	400	530	610	13 070	430
		Lempäälä	610	20 130	250	150	1 450	8 790	1 270
		Nokia	320	270	34 050		1 270	10 240	1 930
		Orivesi	520	150		13 010	220	1 230	
		Pirkkala	480	1 340	1 430	110	16 320	11 590	180
		Tampere	12 880	9 050	9 530	1 360	11 430	223 910	1 220
		Vesilahti		1 190	170		180	1 240	2 880
		Ylöjärvi	580	550	1 600		1 290	13 050	31 340

Kotimaanmatkat asuinkunnittain

Matkaluku (matkaa/henkilö/vuorokausi).

Matkasuorite (km/henkilö/vrk).

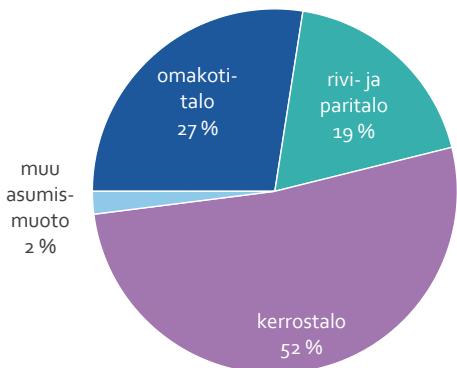

Asuinalue	jalankulku	pyöräily	joukkoliikenne	muu	henkilöauto, kuljettaja	henkilöauto, matkustaja	yht.	jalankulku	pyöräily	joukkoliikenne	muu	henkilöauto, kuljettaja	henkilöauto, matkustaja	yht.
koko seutu	0,84	0,22	0,27	0,06	1,25	0,46	3,1	1,2	0,8	6,8	1	20	10	41
Kangasala	0,64	0,25	0,20	0,08	1,52	0,62	3,3	0,9	0,9	5,2	2	32	9	50
Lempäälä	0,48	0,18	0,14	0,07	1,63	0,55	3,1	1,0	0,7	2,0	1	28	11	44
Nokia	0,73	0,21	0,08	0,05	1,49	0,42	3,0	1,2	0,7	4,0	1	26	10	43
Orivesi	0,60	0,11	0,07	0,13	1,64	0,39	2,9	1,1	0,4	2,2	4	26	6	39
Pirkkala	0,66	0,24	0,17	0,14	1,47	0,54	3,2	1,1	0,7	2,3	2	20	16	42
Tampere	0,97	0,23	0,36	0,04	1,06	0,43	3,1	1,3	0,8	9,1	1	15	9	37
Vesilahti	0,42	0,20	0,10	0,05	1,37	0,45	2,6	0,8	0,6	3,7	2	25	15	47
Ylöjärvi	0,62	0,19	0,10	0,09	1,57	0,51	3,1	1,0	0,8	2,9	1	33	12	51

Asuminen ja liikkuminen

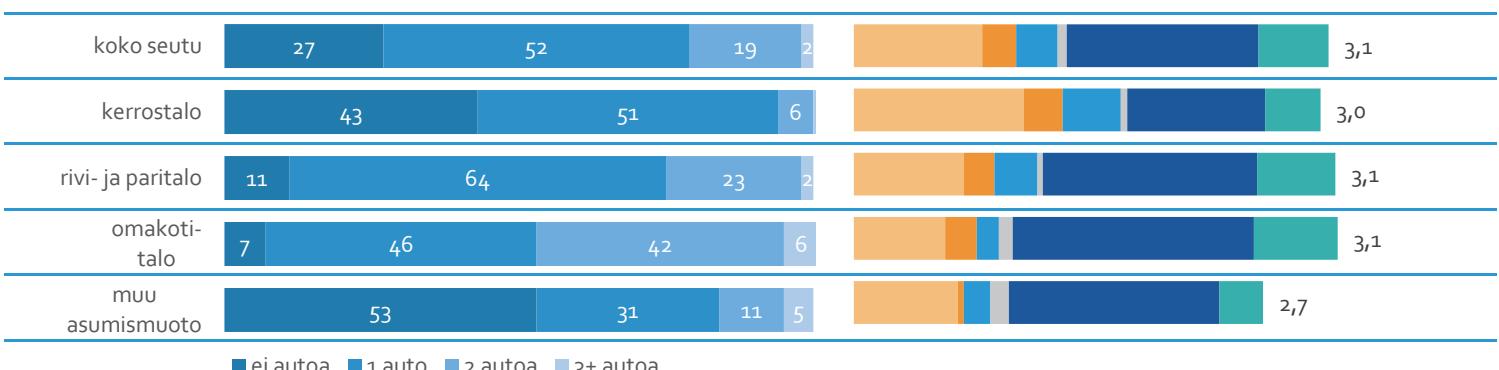
Eniten Tampereen seudulla kestävillä liikkumismuodoilla matkustavat kerrostalovaltaisilla alueilla asuvat. Tämä pätee mitattaessa liikkumista sekä matkaluvulla että matkasuoritteella. Vastaavasti henkilöautoa käyttävät eniten omakotitaloalueella asuvat. Muu asumismuoto sisältää lähinnä senioria ja palveluasumisen, asuntolat sekä laitokset. Väestörekisteritietojen mukaan laitoksissa asuvat eivät kuuluneet tutkimuksen piiriin.

Asuntokuntien asumismuodon jakauma tutkimusaineistossa.

Asuntokuntien autonominisuuden asumismuodon mukaan.

Matkaluku (matkaa/henkilö/vrk) asumismuodon mukaan ja kulkutavoittain.

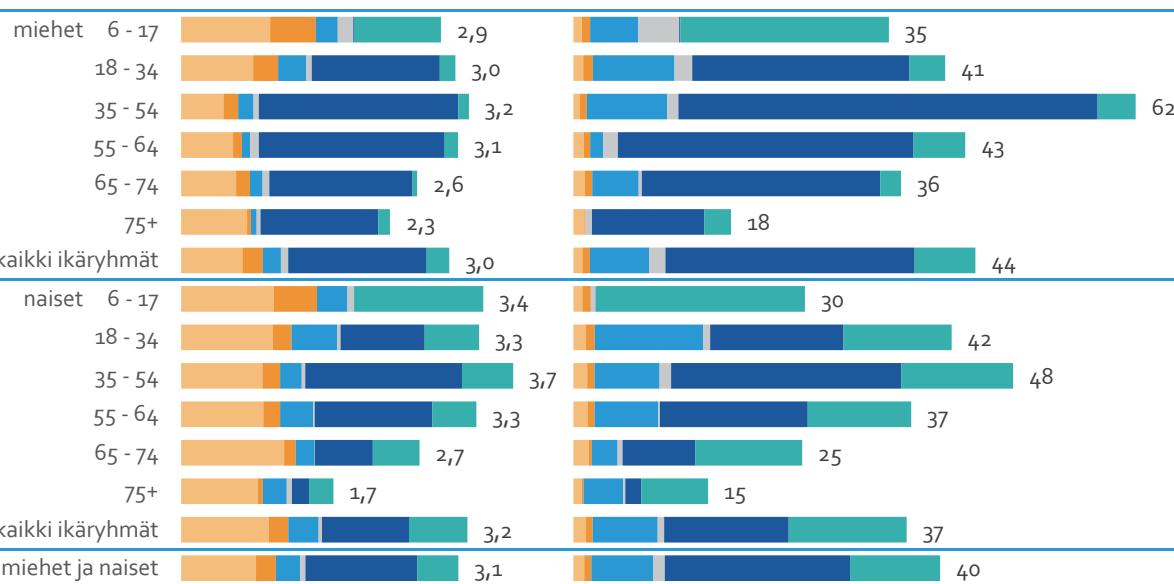
Eri väestöryhmien liikkuminen

Tunnusluvut sukupuolen ja iän mukaan

	keskiarvo								naiset								miehet ja naiset
	miehet							kaikki	naiset								
	6 - 17	18 - 34	35 - 54	55 - 64	65 - 74	75+	kaikki		6 - 17	18 - 34	35 - 54	55 - 64	65 - 74	75+	kaikki		
matkaluku (matkaa/henkilö/vrk)	2,9	3,0	3,2	3,1	2,6	2,3	3,0		3,4	3,3	3,7	3,3	2,7	1,7	3,2	3,1	
matkan keskipituus (km/matka)	12	13	19	14	14	8	15		9	13	13	11	9	9	12	13	
keskimääräinen matka-aika (min/matka)	27	24	26	25	29	23	26		20	25	24	26	27	29	24	25	
matkasuorite (km/henkilö/vrk)	35	41	62	43	36	18	44		30	42	48	37	25	15	37	40	
matka-aikasuorite (min/henkilö/vrk)	79	74	84	77	77	54	77		67	81	88	86	72	50	78	77	

Matkaluku (matkaa/henkilö/vrk).

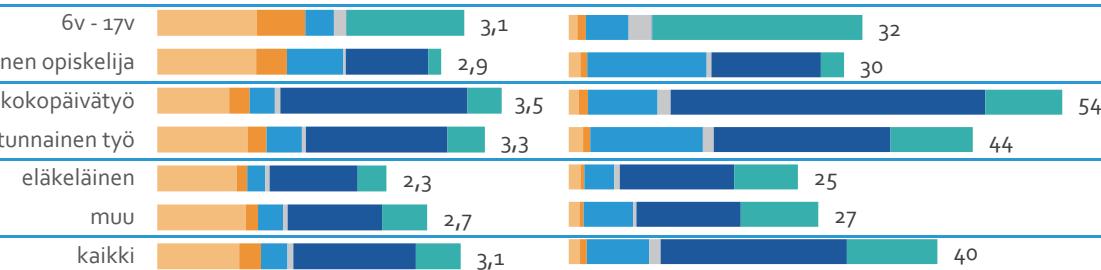
Matkasuorite (km/ henkilö/vrk).

Pääasiallinen toiminta

Matkaluku (matkaa/henkilö/vrk).

Matkasuorite (km/ henkilö/vrk).

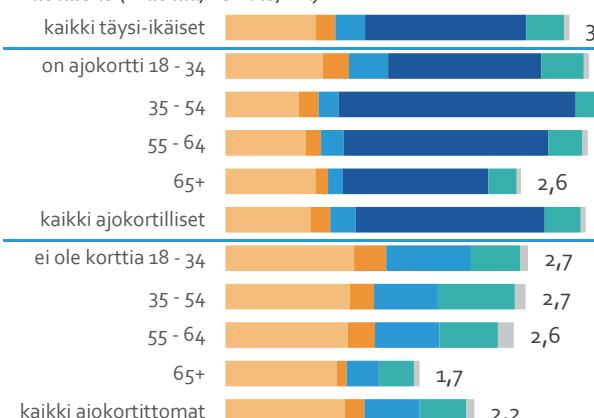
selitteet: ■ jalankulku   ■ pyöräily   ■ joukkoliikenne   ■ muu   ■ henkilöauto, kuljettaja   ■ henkilöauto, matkustaja

Ajokortin haltijat

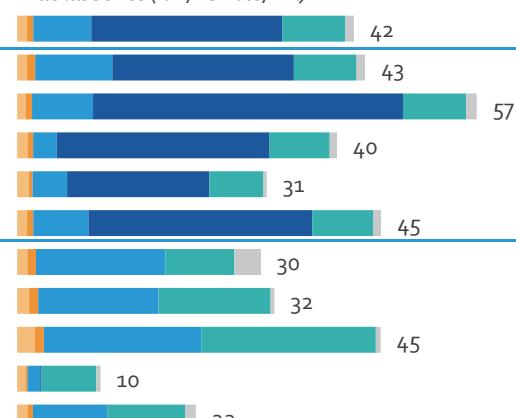
Seuraavissa kaavioissa on esitetty matkaluku ja matkasuorite iän ja ajokortin hallinnan mukaan kulkutavoittain. Ajokortilla tarkoitetaan tässä voimassaolevaa henkilöauton kuljettamiseen oikeuttavaa ajokorttia. Ajokortin hallinta on yksi selkeimmin väestön liikkumista erotteleva tekijä ja kytkeytyy työssäkäyntiin.

Ajokorttomaista varsin pieni osa käy ansiotyössä ja työssäkäyvienkin matkat ovat ajokortin haltijoita selvästi lyhyempiä. Ajokorttomenien matkasuorittees ovat pienempiä sekä työ- että vapaa-ajan matkoilla. Tulokset on esitetty ajokortin hallinnan ja ikäryhmän mukaan.

Matkaluku (matkaa/henkilö/vrk).

Matkasuorite (km/henkilö/vrk).

selitteet: ■ jalankulku   ■ pyöräily   ■ joukkoliikenne   ■ henkilöauto, kuljettaja   ■ henkilöauto, matkustaja   ■ muu

Matkan tarkoitus

Tunnusluvut matkan tarkoitukseen arkena (ma-pe keskimäärin).

	matkaluku (matkaa/hlö/vrk)	matkan keskipituus (km/matka)	matkasuorite (km/hlö/vrk)	matka-aika (min/matka)	kokonaismatka-aika (min/hlö/vrk)
työ	0,58	14	8,1	23	14
työasia	0,18	27	4,9	33	6
koulutus	0,24	4	1,0	18	4
vierailu	0,23	22	4,9	31	7
ulkoilu, liikunta	0,35	4	1,5	31	11
muu vapaa-aika	0,42	20	8,2	30	13
kyyditseminen	0,35	10	3,6	19	7
ostos	0,60	6	3,5	15	9
asiointi	0,28	7	2,1	18	5
muu	0,07	43	2,8	55	4
kaikki	3,29	12	40,5	24	79

Tunnusluvut matkan tarkoitukseen viikonloppuna (lauantaina ja sunnuntaina).

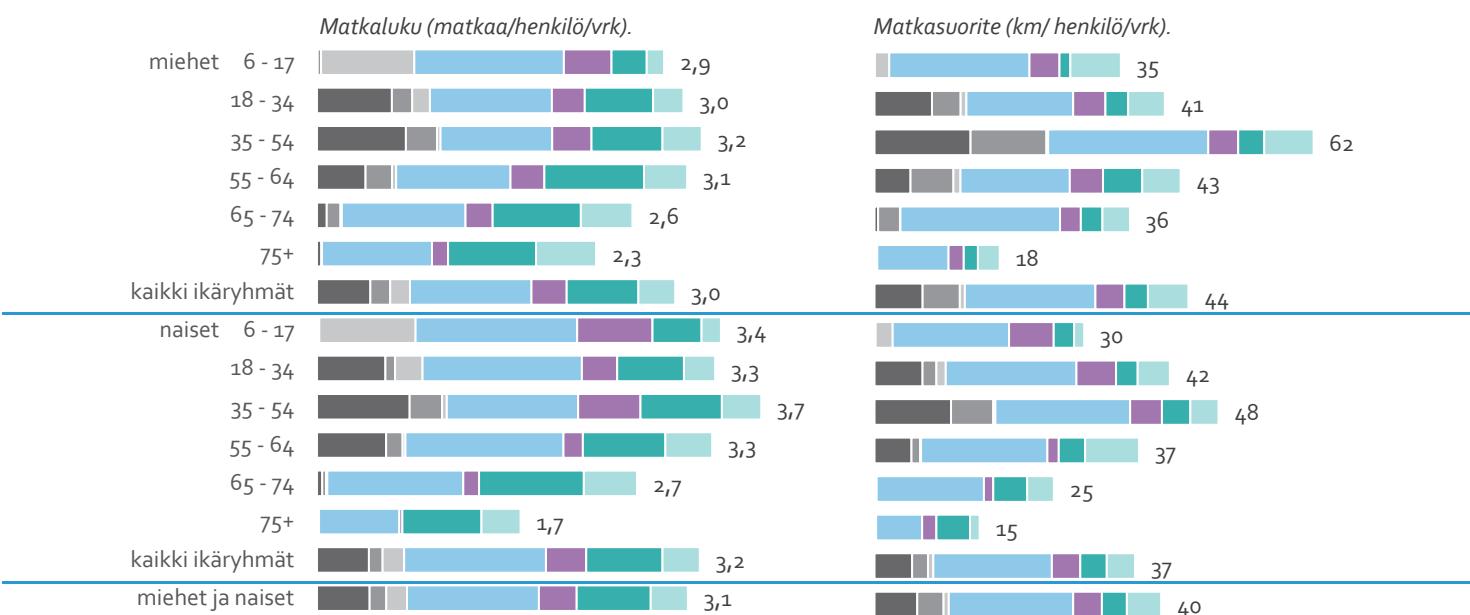
	matkaluku (matkaa/hlö/vrk)	matkan keskipituus (km/matka)	matkasuorite (km/hlö/vrk)	matka-aika (min/matka)	kokonaismatka-aika (min/hlö/vrk)
työ	0,08	10	0,8	22	2
työasia	0,03	27	0,8	33	1
koulutus	0,01	5	0,0	10	0
vierailu	0,42	30	12,4	37	15
ulkoilu, liikunta	0,46	5	2,2	35	16
muu vapaa-aika	0,46	22	10,0	35	16
kyyditseminen	0,23	22	5,1	29	7
ostos	0,65	6	3,7	16	10
asiointi	0,17	10	1,6	18	3
muu	0,06	57	3,1	55	3
kaikki	2,55	16	39,7	29	74

Kulkutapojen käyttö matkan tarkoitukseen mukaan vuositasolla

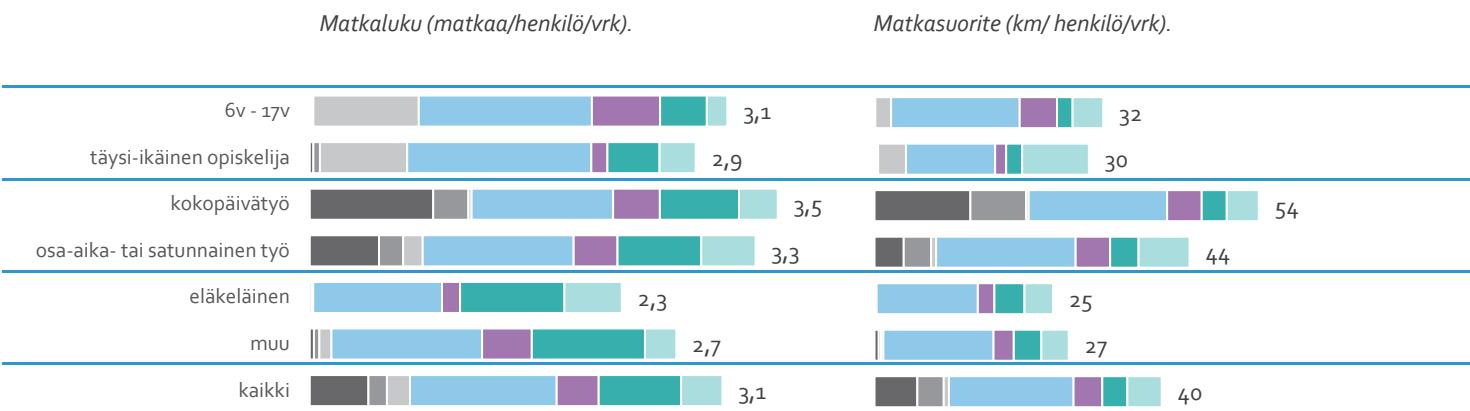
Seuraavaan taulukkoon on koottu matkaluvut henkilöä kohti vuositasolla. Luvut on saatettavissa vuorokausitasolle jakamalla 366:lla, sillä vuosi 2016 oli karkausvuosi.

	jalankulku	pyöräily	bussi	juna	henkilöauto, kuljettaja	henkilöauto, matkustaja	muu kulkutavat	kaikki
työ	19	17	21	2	93	7	1	160
työasia	5	3	4	2	33	2	2	51
koulu, opiskelu	30	10	12	0	7	3	2	63
vapaa-aika	152	29	26	3	118	65	8	401
saattaminen, kyyditseminen	9	1	3	0	60	39	2	115
ostos	67	16	14	0	89	35	3	225
asiointi, muu henkilökohtainen	22	5	11	1	55	16	3	113
kaikki ikäryhmät	305	81	90	9	455	166	22	1 127

Matkan tarkoitus sukupuolen ja iän mukaan

Matkan tarkoitus pääasiallisen toiminnan mukaan

Luotettavuus

Seudun asukkaiden kotimaanmatkojen kulkutapaosuudet ja virhemarginaali.

Tutkimusasetelmaa suunniteltaessa

Valtakunnallisen henkilöliikennetutkimuksen päätunnusluvuksi seutukohtaisissa tarkasteluissa asetettiin kestävien liikkumismuotojen yhteenlaskettu kulkutapaosuuus seudun asukkaiden kotimaanmatkoilla, joka Tampereen seudulla on 43 prosenttia. Tunnusluvun tarkkuus on 1,7 prosenttiyksikköä 95 prosentin luottamustasolla. Tämä tarkoittaa, että 95 prosentin varmuudella seudun kestävien liikkumismuotojen todellinen kulkutapaosuuus asettuu mainitun virhemarginaalin sisälle.

	kulkutapa- osuuus (%)	95% luottamus- väli %-yks.	
jalankulku	27,0	±	1,4
pyöräily	7,2	±	0,9
bussi	8,0	±	0,9
raide	0,8	±	0,3
joukkoliikenne kokonaisuudessaan	8,7	±	1,0
kestävät liikkumismuodot yhteensä	42,9	±	1,7
henkilöauto, kuljettaja	40,4	±	1,7
henkilöauto, matkustaja	14,7	±	1,2
henkilöauto yhteensä	55,1	±	1,7
muu	1,9	±	0,4

Muunnoskertoimet

Kulkutapakohtaiset muunnoskertoimet koko vuoden keskimääräisistä matkaluvuista syksyn arkivuorokauteen.

Tässä julkaisussa esitettyt tunnusluvut ovat koko vuoden kaikkien päivien keskiarvoja. Monet aiemmat seudulliset liikkumistottumukset Suomessa on toteutettu rajattuna jaksona syksyisin tai keväisin. Usein liikkumista on tutkittu vain arkisin maanantaista torstaihin. Valtakunnallinen henkilöliikennetutkimus on taas ympäri vuotinen ja kattaa kaikki viikonpäivät, myös lomakaudet.

Vertailujen helpottamiseksi viereisiin taulukkoihin on koottu muunnoskertoimet, joilla vuoden keskimääräisistä matkaluvuista päästään syksyn arkivuorokauden vastaavin lukuihin. Kertoimet on laskettu erikseen asukkaiden matkoille seudun sisällä ja kaikille asukkaiden kotimaanmatkoille. Kertoimet on esitetty niille kulkutavoille, joiden havaintomäärä on yltänyt sadan koko aineistossa.

Luotettavuussyyistä kertoimia ei ole esitetty matkasuoritteille eikä keskimatkapiituksille. Seutukohtaisia arvoja luotettavamman yleiskuvan näistä saa tutkimuksen valtakunnallisesta osiosta. Tiedot on julkaistu tutkimuksen menetelmäjulkaisussa.

	asukkaiden matkat seudun sisällä		kaikki asukkaiden kotimaanmatkat	
	matkaa/hlö/vrk	kerroin	matkaa/hlö/vrk	kerroin
jalankulku	0,78	1,08	0,83	1,07
pyöräily	0,21	1,33	0,22	1,32
joukkoliikenne	0,23	1,23	0,27	1,14
henkilöauto, kuljettaja	1,09	1,20	1,24	1,18
henkilöauto, matkustaja	0,37	0,79	0,45	0,75
muu	0,04	1,05	0,06	0,97
kaikki	2,73	1,12	3,08	1,09

Matkaryhmäkohtaiset muunnoskertoimet koko vuoden keskimääräisistä matkaluvuista syksyn arkivuorokauteen.

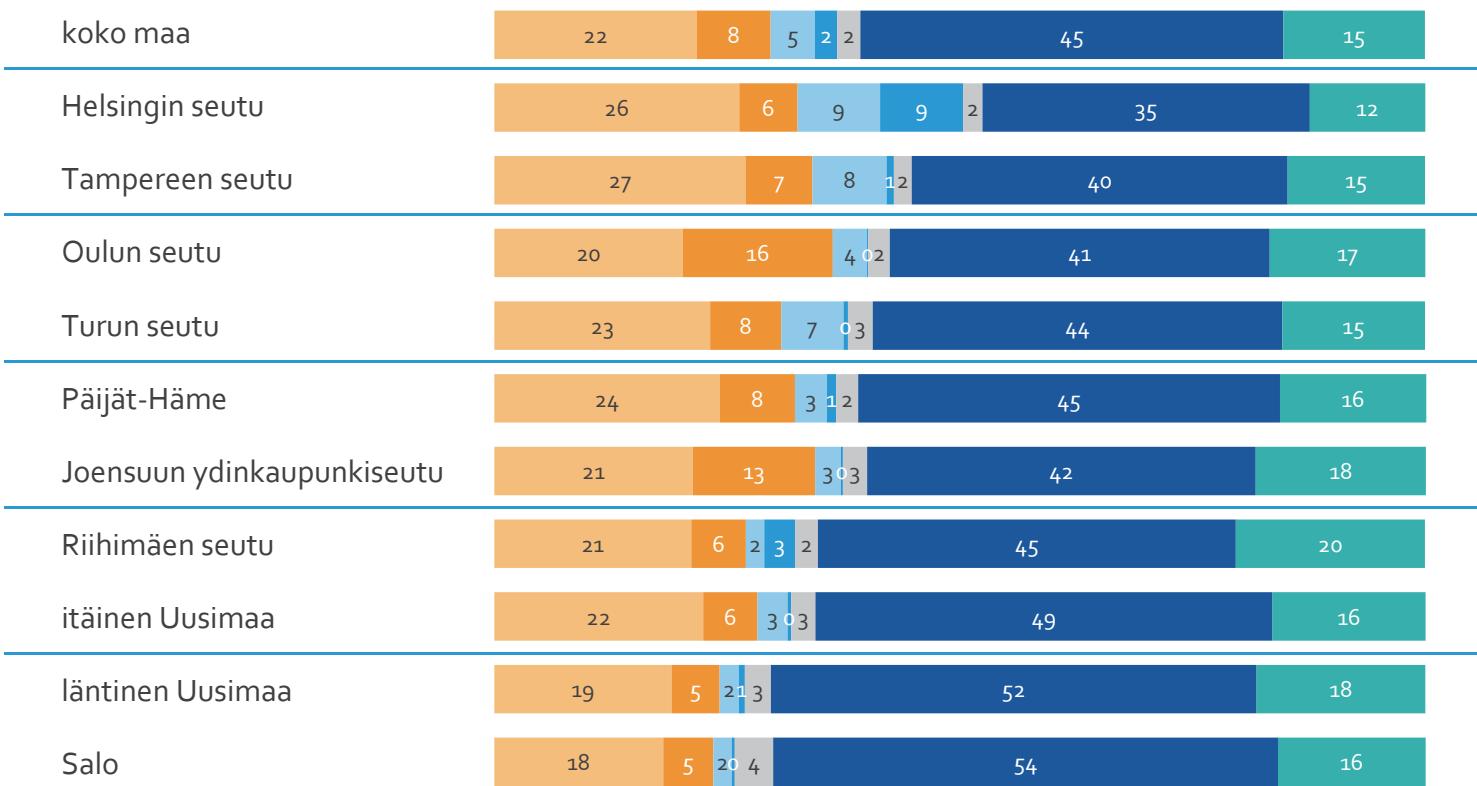
	asukkaiden matkat seudun sisällä		kaikki asukkaiden kotimaanmatkat	
	matkaa/hlö/vrk	kerroin	matkaa/hlö/vrk	kerroin
työ	0,39	1,52	0,44	1,53
työasia	0,11	1,44	0,14	1,54
koulu, opiskelu	0,17	1,80	0,17	1,83
vapaa-aika	0,92	0,92	1,10	0,86
saattaminen, kyyditseminen	0,29	1,19	0,31	1,16
ostos	0,57	0,76	0,61	0,74
asiointi, muu henkilökohtainen	0,28	1,34	0,31	1,27
kaikki	2,73	1,12	3,08	1,09

Vertailu muihin seutuihin ja valtakunnalliseen tutkimukseen

Vuoden 2016 Henkilöliikennetutkimus on toteutettu valtakunnallisesti ja useilla kaupunkiseuduilla samanaikaisesti yhtenä tutkimuskokonaisuutena. Siten tulokset ovat vertailukelpoisia muihin seutuihin ja koko maahan nähdien.

Tätä julkaisua vastaava kooste on saatavilla kaikista tutkimukseen osallistuneista seuduista. Alla olevassa taulukossa on yhteenvetö kotimaanmatkojen kulkutapaosuuksista koko maassa ja seuduittain. Valtakunnallinen otos kattoi yleispiirteisesti koko Suomen Ahvenanmaata lukuun ottamatta. Muita tutkimukseen osallistuneita alueita Tampereen seudun lisäksi olivat Helsingin seutu, Joensuun ydinkaupunkiseutu, Oulun seutu, Turun seutu, Riihimäen seutu, Salo, Päijät-Häme, itäinen Uusimaa ja läntinen Uusimaa.

Kotimaanmatkojen kulkutapaosuudet

selitteet:

jalankulku	pyöräily
bussi	raide
	muu
	henkilöauto, kuljettaja
	henkilöauto, matkustaja

HLT16

Tampereen seutu

Tutkimukseen osallistui eri puolilta maata kaikkiaan yli 30 000 suomalaista puhelimitse, verkkokyselynä ja kirjeitse. Tutkimuksen yksityiskohtien suunnittelusta ja toteutuksesta ovat vastanneet yhdessä WSP Finland Oy ja Kantar TNS Oy. Kantar keräsi tutkimusaineiston ja WSP analysoi aineiston ja raportoi tulokset.

Koosteen laatija: WSP Finland Oy,
Pastinen Virpi

Muita julkaisuja:

- ➡ Valtakunnallinen henkilöliikennetutkimus 2016
- ➡ Seutukohtaiset julkaisut
- ➡ Esite
- ➡ Faktakortit
- ➡ Valtakunnallisen henkilöliikennetutkimuksen 2016 asiantuntijaraportti

Kaikki julkaisut ovat saatavilla verkko-osoitteesta www.hlt.fi

Lisäksi osoitteesta löytyvät tämän julkaisun kaavioiden lukuarvot taulukkomuodossa.